

تویغولریم، قیغولریم" — شعرلر توپلمی"

قیسقه بیوگرافی

سید محمدعالم لیب

تویغولریم، قیغولریم

ش.ه. 1384 - مزارشریف،

بیل ق.ه. 1426 -

بیلگیلر

کتاب نامی: تویغولریم، قیغولریم (تنلنگن شعرلر توپلمی)

شاعر: سید محمدعالم لیب

ناشر: باخترمد نیت و بایینچیلیک اوبوشمه سی و افغانستان اوزبیک و ترکمن تیللرینی یوکسلتیریش «قویاش» مؤسسسه سی

کمپیوترچی: سید احسان لیب

صفحه باغلاوچیلر: احمدشاه امیری و سهراب سامانیان

تیراز: 1000 نسخه

باسیلیب چیققن بیرى و بیلی: مزارشریف، ش.ه. 1384 -/م. 2005 -بیل.

PDF لشتیرگن <http://gunturk.tk/>

قیسقه بیوگرافی

مرحوم سید توردی اوغلی سید محمد عالم لیب ش.هـ ۱۳۳۶- ییل فاریاب ولایتیگه فره شلی اندخوی اولوسواللیگی نینگ خانچهارباغ قیشلاغی (حاضر اولوسواللیک)ده، بیر ضیالی روحانی عابله ده دنیاگه کهلدی. باشلغیچ معلوماتنی خانچهار باغ مکتبیده آلیپ، ۱۳۵۵- ییلده اندخوی ابومسلم لیسه سینی عالی درجه ده بیتیردی. ۱۳۵۶- ییلده کابل یونیورسیتیه سی ادبیات و انسانی علملر فاکولته سی نینگ دري تیل و ادبیاتی بۆلیمیده اؤقیشگه کیردی. اؤشه ییل نینگ اؤزیده دولت تامانیدن عالی تحصیلات آلیشی اوچون روسیه مملکتیگه ییباریلدی. ۱۳۶۳- ییل مذکور اولکه ده عالی تحصیلاتینی بیتیریب، ادبیاتشناسلیک ساحه سی بؤیچه فیلالوجی علملری ماستری عنوانینی کسب ایتیپ، ماستر لیک دیپلومینی آلیشگه ابریشدی.

سید محمد عالم لیب ۱۳۶۳- ییلدن ۱۳۷۱- ییل نینگ آخیریگه کابل یونیورسیتیه سی تیل و ادبیات فاکولته سی نینگ، اؤشه زمان ینگ تشکیل ایتیلگن، اؤزبیک تیلی و ادبیاتی بۆلیمی ده استاد بۆلیپ تدریس قیلدی، ۱۳۷۲- ییلدن باشلب ۱۳۸۲- ییلگه قدر بلخ یونیورسیتیه سی ادبیات و انسانی علملر فاکولته سیده، ۱۳۸۲- ییلدن ۱۳۸۵- ییل نینگ باشلیریگه فاریاب عالی اؤقوو یورتیده استاد لیک وظیفه سینی بجریب کهلدی. ۱۳۸۵- ییلدن بوکونگه قدر تخاریونیورسیتیه سی ریسی صفتیده ایشلب همده علمی-ادبی فعالیتلریگه دوام ایتتیریب کهلماقده. شونینگدک، او ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱- ییللری، بلخ یونیورسیتیه سی و ۱۳۸۵- ۱۳۸۷ ییللری تخاریونیورسیتیه سی رئیسی صفتیده هم وظیفه بجردی. پوهندوی سید محمد عالم لیب اؤزبیک و دري تیللریده شعر بازه دی. اونینگ یازگن شعرلری ۱۳۵۱- ییلدن بوین مملکت پایتختی کابل و ایریم ولایتلر مطبوعاتیده همده قۇشنى اولکه لرده چیقکه یاتگن بعضی بیر نشریه لرده چاپ ایتلیپ کهلماقده. اونینگ اؤزبیک تیلیده گی شعر لریدن بیر توپلم «سؤز اینجو لری» نامی بیلن افغانستان یازوچیلری اوبوشمه سی تامانیدن ۱۳۶۸- ییل نشر ایتیلگن ابدی، ایگینچی مجموعه ایهسه «تویغولیم، قیغولیم» عنوانی آستیده ۱۳۸۴- ییل مزارشریف شهریده چاپدن چیقدی. قۇلینگیزده گی توپلم ایهسه شاعرنینگ اؤزبیک و دري تیللریده گی شعرلریدن تئلنگن پارچه لرنی اؤزایچیگه آله دی. بوتؤلمده، کؤپینچه یوقاریده ایشلیپ اؤتیلگن مجموعه لرگه کیرگن شعرلردن تشقیری، بیرقاراشعرلریبیرینچی بارادبسهپرلر دقتیگه حواله قیلینماقده.

پوهندوی لیب، ادبیات نظریه سی، ادبی - بدیعی تنقید، اؤزبیک ادبیاتی تاریخی، تیلشناسلیک و شو کبی، تاریخی و اجتماعی موضوعلر گه عاید بیر قطار رساله و مقاله لر مؤلفی هم دیر. همده شو موضوعلرده بؤلگن کؤپ اثر لرنی خارجی منبعلردن دري و اؤزبیک تیللریگه ترجمه قیلیپ، نشر گه تاپشیرگن. اونینگ علمی - تحقیقی اثر لری همده علمی ترجمه لری «انیس»، «هیواد»، «ندای اسلام»، «جنیش»، «راه» و باشقه جریده و روزنامه لر؛ «عرفان»، «اجتماعی علوم»، «بلخ»، «باغدو»، «صبا»، «خراسان»، و «چاوش» کبی علمی و ادبی مجله لرده، باسیلیپ چیقکن.

بو گلشن ایچره که یوقدور بقا کلی گه ثبات

عجب سعادت ابرور فالسه یخشلیک یله آن

حضرت نوایی

بابا لریمیز دن میراث قالگن حاضرگی زمان افغانستان دیب اته له دیگن یورتیمیز آخرگی ایگی یوز ییل ایچیده، ناروا تحمیلی سیاستلر آرقه لی، عدالت سیزلیک اوزره بنا قوییلگن بیر استبدادی نظام بیلن دوچ کیلیب نهابت سونگگی زمانلرده اینگ آغیر و مصیبتلی اوروش لر و منازعه لر میدانگیه ایلندی. شو سبب دن افغانستان ده پشه یاتگن تورلی تومن خلق لر هم اوز کیملیکلری دن خیر سیز قالیب، اوزگه و یات فرهنگ لر نینگ تأثیری آستیده، حتی اوز آنه تیللرینی اونوتماقکه باشله دیلر الحمدلله، منه بُن کنفرانسیدن سونگ بوگونگه قدر، کولرچه تحول و اوز گریشلر کیلیپ، پارلاق کیله جک بولدوز لری اولکه میز نینگ آسمانیده قیته دن چقنه ماققه باشله دی

بوکونگی افغانستان ده بیر ینگی دموکراتیک، جمهوری توزوم نینگ بنیاد قوییلیشی و ایلك بار، دولت باشلیغی نینگ بیر دموکراتیک اصول بیلن سیلینیشی و اوندن اوستون، آنه بسا (اساسی قانون) ده، تسجیل بولگن دموکراسی نینگ ضمانتی حسابلنه دیگن عنصر لرنینگ بیرلشیشی، کیله جک حیاتگه امید توغدیرووچی سبیلر بوله باشله دی

افغانستان آنه پساسی (اساسی قانون) ده بو مملکت تورکلری (اوزبیک و تورکمنلر) ی نینگ تیللری هم رسمی تیللر قطاریده حسابلنه دی .

بلکه اساسی قانون نی قبول ایتیش لویه جرگه سی (بویوک کینگاشی) ده اولوسیمیز آگاه وکیللری نینگ جدی تارتیشوولری و شهامتلی کوره ش لری نتیجه سیده قولگه کیلدی .

بیز هم اوز نوبتیمیز ده مدنیتلی انسانلر صفتیده کیله جک اوچون مؤثرآدیم لرنی آلهه قوییشگه همت قیلدیک : منه «باختر مدنیت و یاپینچیلیک اویوشمه سی» شرکتینی شو مقصد بیلن فورادیک ، تا که اوزتیلیمیز، تاریخ ، مدنیت ، ادبیات و فرهنگیمیزنی تانییش و رواجلنتیریش اوچون کتاب و رساله لر چاپ ایتیب ، نشریه لر ترقیتسک، اوتگن وحاضرگی شخصیتلریمیز نینگ اثرلرینی، بوکونگه قدریاشیریلیب کیلگن تاریخی، ادبی ، علمی و سیاسی اثرلر نی قیته دن چاپ ایتسک و شوکغه اوخسه گن قدم لر نی کوترسک که تنگری تعالی راضیلیگینی قازه نیب ، مظلوم و بینوا خلقیمیزگه ، کوچیمیز بیتگنیچه خدمت قیلیب ، علمی و مدنی خدمت کورسه تیش ایشیگینی اولرنینگ یوزیگه آچیق سقله آلسک بو آره ده «قویاش» نامیده گی «افغانستان اوزبیک و تورکمن تیللرینی یوکسلتیریش» مؤسسسه سی هم بنیاد قوییلدی و بیرینچی مؤثر قدملرنی آلهه قویگن و ان شالله ، یقین زمانده بویوک یوتوقلر شاهدی بوله سیز قولینگیزده گی مهم اثر نی یوقاریده تیشتیریب اوتیلگن ایکی مؤسسسه اوز فعالیتلری جریانیده چاپ ایتیب ، عزیز فرهنگسیور . خلقیمیزگه هدیه قیله دی .

افغانستان ده ینگنی دن شکلله نیب کیله یاتگن بوکونگی اوزبیک ادبیاتی نینگ رواجلنیب یوکسلیشی ضرور ایکنلیگی همه میز اوچون قویاش دیک آیدیندیر. ایکی عصر دوامی ده ظلم و ستم لرگه معروض بولیب کیلگن اوشبو ادبیات ، ایزیش و پنچیش خایانه اوشبو مثل سیز یوتوق آسانلیک بیلن قولگه کیریتیلمه گن، البته . سیاستی آرقه لی ذلتبار بیرشکلده یشب کیلدی. افسوسلر بولسین که بو مدت ده بیرنیچه نسل ، جمله دن حاضر گی یاش اولاد اوندن خبرسیز قالگنلر اوشبو تیل و ادبیات نینگ ابلاغار عنعنه لرینی رواجلنتیریش اوچون تیمه ی کوره ش آلیب باره یاتگن ، اونی سقلش و یوکسلتیریش یولیده اوز حیاتی ، بیلیمی ، فهم و ادراکینی وقف ایتیب کیله یاتگن شخصیت لریمیز دن بیر حرمتلی پوهندوی استاد سید محمد عالم لیب دیر که بیز اولرنینگ بو شعری توپلملرینی نشر ایتیب ادبسیور خلقیمیز ، اینیقهسه ادبی – بدیعی . ذوقگه ایگه بولگن یاشلریمیز اختیارگه قوییشگه اقدام قیلدیک .

حرمتلی استاد لیب ، منه اوچ دهه دیرکه اوز آنه تیلی بولمیش اوزبیک تیلی همده فارسی دری تیلیده اولوسیمیزگه منظور بولگن شعر لر ایتیب کیلماقده . او فلالوجی (تیلشناسلیک و ادبیاتشناسلیک) فنلری ساحه سیده یوکسک تخصصگه ایگه بولگن شخص صفتیده ، بیگیرمه بیلدن بویان مملکتیمیز نینگ عالی اوووو یورتلری (کابل و بلخ دارالفنونلری) ده اوزبیک تیلی و ادبیاتیگه عاید فنلرنی تدریس ایتیب ، بوساحه ده یوکسک سویه لی اونلب شاگردلر تربیه له گن ، کوپل علمی و تحقیقی رساله و مقاله لر یازگن. بیراق ، اقتصادی قیینچیلیکلر سببلی حرمتلی استاد یازگن اثرلری نینگ کوچیلیگی حاضرگه قدر چاپ . ایتیلمی قالماقده .

اوشبواثر استاد لیب نینگ اوزبیک تیلیده گی شعر لردن بوکونگه قدر نشرایتیلگن ایکینچی توپلمدیر . تنلنگن شعرلری نینگ برینچی توپلمی «سوز اینجولری» نامی بیلن 1368- ییلده افغانستان یازووچیلری انجمنی تامانیدن چاپ ایتیلگن ایدی . «تویغولریم ، فیغولریم» دپ عنوان قوییلگن بو شعری توپلم ، افغانستانده حاضرگی زمان اوزبیک شعری نینگ یقال و یوکسک نمونه سی صفتیده ، اوز آنه تیلی ، ادبیاتی و مدنیتیگه مهر قوییب قیزیقه دیگن یاشلریمیز ، شعر و ادبیات شیدالری ، شاعر و ادبیلر همده اوشبو افتخارلی یولگه ینگنی قدم قوییب کیله یاتگنلر تامانیدن سیویلیب اوقیلسه ، قووانچ بیلن قرشی آلینسه ، شعرو ادبیاتگه اینتیلیشده مهم اورنک بولسه دیگن امیدده میز .

سوزیمیز نینگ سونگگیده ، اقتصادی امکانتلرگه صاحب بولگن فرهنگدوست و ادبسیور وطنداشلریمیز اوچون چقیریمیز شوکه اوزبیک و تورکمن تیللرینی یوکسلتیریش وظیفه سینی اوز آلدیگه قویگن «قویاش» مؤسسسه سی اوزی نینگ بانکی حسابیگه ایگه بولیب ، اولوسیمیز مدنیتی ، تیل و ادبیاتی رواجلنتیریش یولیده بوکی فعالیتلرنی دوامدار آلیب باریشی اوچون

اولر نینگ مالی یاردملرینی التماس قیله دی . ایسته گن فرهنگسیور کیشیلر و شرکتلر نماینده لری مذکور بانکی حساب . رقمینی اوشبو مؤسسه اداره سیدن قولگه کیلتیریب ، اوز مالی یاردملرینی اوشه حسابگه اوتکه زه آله دپلر حرمت بیلن،

باخترم دینیت ویایینچیلیک اوبوشمه سی نینگ رئیس

.محمد همایون خیری

توپلمده گی شعر لر حقیده ایگی آغیز سوز

غناپی شعر ، اینقسه ، اونینگ مهم ژانری بولمیش غزل کونگول مبین تارلری نینگ نغمه سی و جان نازک رشته لری نینگ . ترنمی دیر

بو فقط شاعر نینگ نفیس توپغولری و رفیق احساسلری بیانی بولیب قالمه ی ، هر اوقووجی و ذوق ایگه سی قلبی نینگ نواسیگه آیلنه دی. شوسبیلی ، شعراصافی ایچیده غزل برچه ادبسیور و شعر دوست کتابخوانلر تامانیدن سیولیب اوقیله دیگن ژانر دیر . اوشبو شعری ژانر شاعرلردیوانیده اوزیگه مهم اورین آلگنی و اشعار کلیاتی نینگ اساسی حجمینی تشکیل .ایتگنی تصادفی ایمس، البته

شعر و ادب نینگ بوکمیینه مخلصی کیم اوج دهه دن آرتیقراق مدتدن بویان اوشبو ساحه ده قلم تیره تیب ، محزون طبعیم ارزیمس محصولینی کاغذ بیتیگه تارتیب کیلرایکنمن ، میلیم کوپراق اوشبو ژانر(غزل)گه بولیب ، جاری حیات و قدماقیمتلی میراثیدن الهام آلیش بیلن فارسی و تورکی تیللرده بیر قطار غزللریازگنمن. چنانکه، بوندن اون آلتی ییل مقدم (1368-ییل) "سوزاینجولری" عنوانی آستیده بوحقیرنینگ اوبیک تیلیده گی شعر لری توپلمی کابل شهردیه ، افغانستان یازووچیلری .انجمنی تامانیدن نشرایتیلگن ایدی که او نینگ کته قسمینی هم غزل تشکیل ایتدی

منه ، قولینگیزده گی "توپغولریم ، قیغولریم" ناملی تلنگن شعر لر توپلمی هم خودی شونده ی کوپینچه غزللردن عبارت . لیکن ابلگریگی غزللربیلن بو توپلمده گی غزللرنینگ فرقی نیمه ده؟ بونی ، البته ، دقتلی و سیزگیر اوقووجی اوزی تاپیشی کیره ک. مین ایسه ، فقط شونچه ایته آلیشیم ممکن که بوغزللر ، عموماً توپلمده گی شعرلرنینگ اکثریتی ، شاعر اوچون ینگه محیط بولمیش مزارشریف مبارک دیاری و شاعر حیاتی نینگ ینگه و مهم باسقیچیده ، ینگه ایزله نیشلر وینگه الهام بخش سیمالر تأثیری نتیجه سیده ، آرزو- امید لر ، یأس و نا امید لیکلر ، خلاصه قیلیب ایتگنده ، توپغولر و قیغولر تأثیری آستیده وجود گه کیلگن. ایتیش ممکن که بو ینگه فضا و محیط ، توپغولرو قیغولر شاعر نینگ شعری موتیف و موضوعلرینی اوزگرتیریب ییارگنگه اوخشه یدی

بوتوپلمگه کیریتیلگن شعر لر نینگ کوپراغی سونگگی سکیزیل جریانیده ایتیلگن شعرلر جمله سیدنیر. بو غزللرده هم شعر خوانلر تامانیدن ینگه غزللر بیلن مقایسه . غناپی شعرنینگ اساسی مضمونی بولمیش سیوگی و محبت کویلنه دی . لیب اوقیلسین دیگن مقصد ده ، بوندن بیر – ایکی دهه آلدینراق یازیلگن شعرلر نمونه سی هم اوشبو توپلمدن اورین آلگن شعر و ادبی اثر لر حقیده سوزیورتیش و اولرنی بهالش وظیفم و مسلکیم بولیشیدن قطع نظر، افسوس که اوزشعزلریم .حقیده بوندن آرتیق فکر بیان ایته آلمه یمن . بو وظیفه نی حرمتلی ادبسیور اوقووجیلر و شعر شیدالرگه قویه من والله المستعان،

سید محمد عالم لیب

مزارشریف، شمسی هجری 1384 (میلادی 2005) - ییل

25- ثور (15- می)

صانعگه ثنا

تانگ چاغی نظر سالیب چمنگه،

یوز حُسنگه کوز دچار کهدی،

شباده ابرس سبکین، یاقیملی

گویا که ینه بهار کهدی.

مشاطه بۇلىپ سحر نىسمى،
گل خۇسنىگە بېردى يىنگى پرداز،
دشت و دلە لرا يايىلدى،
گل مقدمىگە يىشىل پى انداز
يۇل آچدى بهار ابلچىسىگە،
قىش قافله سى قىلىپ عزىمت.
سووسىپىدى يوزىگە تانگى شودرىنگ،
اويغاندى بهار دن طبيعت.
ماموق تۇشگىنى يىل اوچىردى،
باغ ايچره بوزىلدى قرغه تىنچى.
گلشنگە بهار قۇيدى دېب يوز،
بۇلۇلر اۇقىب تىلر سېوينچى.
صانعگە ثنا كه قدر تىدن،
يوز نقش بديع ايلر اظهار.
يېر جسمىگە يىنگى جان بغيىشلب،
صنعيدن ابتر عيان يوز آثار.
هر سبزه تىلى دېر اونگە ذاكر،
هر يىراق و هر چېچك ثنا خوان.
اشيا دېسه حقه بويله تسييح،
حمدىنى نېچون دېمه سىن انسان؟
يارب، بو بهار موسمىده،
كىم يىنگى حيات تاپدى عالم.
يازوغلىرىمىز كېچىر كرمدن،
قۇى لطف ايله زخمىمىزگه مرهم!
دفع ايله اوزىنگ حياتىمىزدن،
هر نېنى كه او ابرور يامانلىك.
بو اولكهگه رحمتىنگى ياغدىر،
بىز ابلگه عنایت ايت امانلىك!
مزار شريف، قوياش هجرى ۱۳۷۸. يىل

بويوك مقصد

سريغ رخسارىمىزدن خوشلىك آتارىن سؤراغ ابتمنگ،
بو دم كوز فصلى دېر، بېهوده ميل سىر باغ ابتمنگ.
قچانگە تېكرو يورگە سىسىز، جفاچىلر، ستم ايلب،
بس ابندى، كوكسىمىزنى لاله يىنگلىغ داغ-داغ ابتمنگ!
مى اۇزنىگە ايچىپ ابل قانىنى تا كى كېزرسىز مست؟
سىنر آخر بو چاغىر بىرله بولغىنن اياغ، ابتمنگ!

بويوك مقصد يۇلى دىر چوخ قرانغو، وای يۇلداشلر،
عزىمت قىلسنگىزلىر اوشبو يۇلگه بې چراغ اېتمنگ.
وطن گلزارى نىنگ اېسكى خزانىنى بهار اېلنگ،
چمن بلبل مېكانى دىر، اونى ماواى زاغ اېتمنگ.
دېمىنگ اوشبو تموغده عُمر اوتكزماقنى آسايىش،
ستمگرلر بارىن يۇق قىلمى اُمىد فراغ اېتمنگ.
قىيىنچىلىك بىلن آلىشمه بىن غمدن قوتولماق يۇق،
حذر بو يۇلده مشكىلدن، گر اۇلسه مثل تاغ، اېتمنگ.
لىب اشعارىگه خوب اۇىلب اظهار نظر آيلنگ،
تأملسىز اونگه تُهمت، بو شعرىنگ دېب قوراغ، اېتمنگ!
ا ندخوى، 1353 - يىل

تېنگسىزلىك

كېلىپ كىلىگىم سىندى كۇنگىم بوگون،
كۇزىم دىر قرانغو، بوكون دىر مو تون؟
بىراو آچ، بىراو ناز و نعمتگه غرق،
نې دنيا اېكن دىر بو دنياى دون؟!
بىراو قارنى شىشگن بىب الوان طعام،
تاپىلمس بىراو اوپىده ارپه اون.
بېزنگن بىراو جسمى اطلس بىلن،
بىراو اېگنى-باشى اېمس دىر بوتون.
بىراوگه اوتر شاد و خرم زمان،
كېچىرگى بىراو غم بىلن تون وكون.
بىراو بېر و كۇكدن اوزىلگن قۇلى،
بىراو حرصى ارغىچىسى دىر اوزون.
عدالت قوباشى نېچون پارله مس،
ديارىمده بو تېنگسىزلىك نېچون،
دېبان، سۇرگن اېردىم خرد بېرىدن،
قۇلاغمگه آهسته كېلدى بو اون:
كېتىرگى زمان سىرى بىر اۇزگرىش،
كه بۇلگى ستم قلعهسى سىرنگون.
اندخوى، ۱۳۵۵. يىل ثور آيى
نوايى

تون آفتام كېلدى كىم سارى اول گلرخ شتاب اېلب،
خرامى سرعتىدىن يوز اوزه خوى دىن گلاب اېلب.
قتىق جواب

دېدىم بىركون وفاسىز نازىنىمگه خطاب اېلب:
يورورسن تابكى مېن مېتلادن اجتناب اېلب؟
اېدى كۇنگىل اوپى آباد وصلىنگ آرزوسىده،
اېتىب نومىد كۇنگىم، كېتىنگ او اوپنى خراب اېلب.

غمینگده یاش توکر اویغاق کوزیم، هر قطره یاش ایچره،
یوزینگ عکسین کؤریب هر کبچه ییغیر ترکِ خواب ایلب.
نې بؤلگی اهندی بو جرمان نصیب احوالینی انگلب،
تیریکلیکده کؤرهی دېب، بیر یؤلی کېلسنگ شتاب ایلب.
تمسخر بیرله کولدی تینگلهگچ بو عرض حالیمنی،
جوابیگه دېدی لحنیدن اظهار عتاب ایلب:
که ای بؤلگن خیال و وْهم بحریده نشانسیز غرق،
محبتدن سؤز آچدینگ ادعای ناصواب ایلب.
سېنینگدېک بینوا و زار و ایتماق عشق دعواسین!
پریرلر خیلیدن هم خاصه بیزنی انتخاب ایلب.
سېن و طالبلیگینگ حُسنیمگه اؤخشر اونگه کیم گویا،
جسارت قیلدی خُفاش آرزوی آفتاب ایلب.
چیقیر باشدن بو سودانی، جنون وادیسیده اهندی،
یوگورمه تېلرهب بېهوده جانینگگه عذاب ایلب.
بو سؤزلردن ییقیلدیم ناگهان بیلْمی لیب اؤزنی،
مېن نومیدنی مدهوش بو قتیق جواب ایلب.
اندخوی، ۱۳۵۵ - ییل

گلر تامیری

اؤلکه باغی ایچره کؤکلم گلر آچیلگن میکن،
تانگ ییلی خوش اېسگنینی غنچهلر بیلگن میکن؟
مژده بېرگچ گل کېلینی مقدمین باد صبا،
سبزه فرشی بوستان صحنیده یاپیلگن میکن؟
گل هیدیدن می صبا قوینی معطر هر بهار،
مشکدن یا خود وطن توپراغی قاتیلگن میکن؟!
اېل کبزر می بوستاننی بو بهار ایامیده،
یا که پیراقلر خزان وهمیده ساچیلگن میکن؟!
بو تیکنلر می قیزیل گلده، یوق اېرسه اؤقلر،
بیر شهید نازنینگ کؤکسیگه سنچیلگن میکن؟!
لالهدن قانگه باتیدیر مو چمنلر یا او شوخ،
ناز تیغی بیرله گُللر تامیرین تیلگن میکن؟!
گُلگه راز آیتورگه بلبل نینگ تیلی گویا میدیر،
نالهدسیده یا پورهک دردین نهان قیلگن میکن؟!
بو نې طالع دیر که طبعیم قیته باشدن اؤیغانور،
یا بو سؤلگن غنچه هم کؤکلمدن آچیلگن میکن؟!
لاله زار اېرمیش وطن دشتی، لیب، اوشبو بهار،
داغگه تؤلگن پورهکلر هر یان اتیلگن میکن؟!
ورونژ (روسیه)، ۱۳۵۷ - ییل حمل آبی

انه توپراق

قوش ھرقنچە اوزاق اوچسە ھم،
ادەشمىدى آشىمىدىنىدىن.

قىش گللىرىنى پىرىپ قىلسە ھم،
بىلىپ كېچمىس گلىستانىدىن.

* * *

خواھى كوزدە، خواھى كۆكلىمدە،

اونوتىمىسە بىلىپ باغىنى.

قندە ى قىلىپ آدمىزادە،

اونوتەدى اۋسگن تاغىنى؟!

* * *

اندخويىم، آنە توپراغىم،

سېن چىقمەيسن اېسىمدن بىردىم.

سېنى يۇقلىپ وصفىنگ بازگىنى،

آلدىم يەنە قۇلىمگە قلم.

* * *

سېندىن بويوك، سېندىن كۆزلراق،

دنيادە كۆپ شېھر و ھم قىشلاق.

بىراق، مېنىنگ كۆزىمگە اولر،

قىدە دېر و سېنگە يېتىشماق؟

* * *

سېندە تىلىم سۆزگە قاووشگن،

آرزولرىم تۇغىلگن سېندە.

سېن طفىلى حاصل بۇلگندىر،

ھەر نىمە كە بار اېرور مېندە.

* * *

كۆكلىمىنگ نىنگ كۆك نَفَسىدىن،

مىسە اۋسىب، كولر لالەلر.

چوچىمامە تېرىپ يورەدى،

كۆم.كۆك دلە لردە بالەلر.

* * *

دشتلرىنگدە تورلى.تومن گل،

آچىلەدى قىزىل، سىرىغ، آق.

اۋتلاقلىردە بالەلر اۋىنب،

قازر جغەشى و يېرىنغاق.

* * *

باغ و چمنلرىنگ سىرىگە،

بىشىل كىيب كېلگندە بەار.

قوشلر سىرە شىنى سحر چاغ،

ابشیتیش نینگ عجب کیفی بار!

* * *

اۆلیککه هم جان بغیشلرسن،
مشکین هوانگ بوسؤزگه گواه.
سینینگ دله لرینگده اؤسگن،
مینگ بیر دردگه دوا هر گیاه.

* * *

مبوه لرینگ وصفینی یازسم،
قلمیم نینگ تیلی شیره لر.
بیر خُم عسل _ هر بیر قاوونینگ،
هر بیر تر بوز_ بیر کوزه شکر.

* * *

باغلرینگده ساچینی یاییب،
یاتگن هر یان کؤک اؤریملی تاک.
بیر-بیریدن تاتلیراق سېنده،
پیشگن آلمه، اوزوم، اؤریک، ناک.

* * *

سېنسن اوزاق اؤتمیشگه اېگه،
تاریخینگ هم جهانگه روشن.
سېنده اؤتگن بویوک عالمدر،
رواجلنگن بیلیم، ادب، فن.

* * *

بار ایشانچیم بو ینگى زمان،
کیم سناقلی آى و ییل اؤتر.
بوروئگیدن مینگ برابر کؤپ،
خلقیم سېنى ینه یشنه تر.

* * *

اېلیم نینگ محنتی طفیلی،
کهکشاندن اشر شوکتینگ.
دایم یشب ابرکین و آباد،
بو دنیانی توتر شهرتینگ.

* * *

امان.اېسان یشه هر دایم،
سېندن مېنینگ ابرکیم، جان ساغیم.
تینچلیکده یشنب، آغه بار،
اندخ—ویم، انه تو—راغیم!

ورونژ، ۱۳۶۲ - ییل

تویغولریم، قیغلریم "بیرینچی قِسم"

يشنش قۇزغالانى

چمن كىيگن يشيل، گلشن بناغى ارغوانى دىر
.فيان كۇزباقسە كۆكلم فصلى يشنش قۇزغالانى دىر
دېمە دوران كىمىنگ دورى، زمان كىم نىنگ زمانى دىر،
كىل، اي ساقى، قدح سۇنگىل كە عيش ايامى فاني دىر
جهاندىراۋزگرېش ميدانى، چون كۆكلم قوياشدن چرخ،
.توپ اۋىنر، ايلگىدە قوس قۇزح نىنگ صولجانى دىر
بهارايامى بيتگن لاله لربغرىدە ، داغ ابرمس،
.چمنگە كوزىپىلى بيدادى نىنگ اۋچمس نشانى دىر
گلستان صحنى اوزره سرو ابركىن قدكۇترگن يۇق،
.كوره ش ميدانىدە تورگن وطن نىنگ قهرمانى دىر
قووانىب يشنسسە ارزىر وطن باتىر يىگىتلر گە،
بارى بويشناق اۋرمان نىنگ قوريقچى ارسلانى دىر
چېكىب قيغو، لىب، اۋلتورمە پولسىزلىك محيطىدە،
نصيبىنگ گرادب دىنگىزىدن درمعانى دىر.

كابل، ۱۳۶۵- يىل جوزا آيى

سۆز اينجولىرى

آچ سۆزگە لىبىنگ، غنچە شگوفان بۇلە قالسىن،
ياشىرمە بوزىنگ، آينه حيران بۇلە قالسىن!
گلشن سرى يوز ناز ايله مستانه خرام ايت،
كىم گل يورهگى لاله كى قان بۇلە قالسىن.
كىپرىك اۋقىن آت كۆز اوچىدن باقىب، اگرچه،
قربانىنگ ابرور جان، ينه قربان بۇلە قالسىن!
كويىنگدە نې بۇلگى بوغرىب ايتسە اقامت،
بىر كېچە ارم باغىدە مهمان بۇلە قالسىن!
دل، غم يىمە گر ساچگەلى يۇلىدە زرىنگ يۇق،
گر كېلسە، نثار قدمى جان بۇلە قالسىن!
گر مقدمىگە لايىق ايمسدىر دېسە لر جان،
سۆز اينجولىرى هدىة جانان بۇلە قالسىن!
شعربىنگدە، لىب، اهندى او گل وصفىنى كويلە،
قۇى، دفترىنگ اوراقى گلستان بۇلە قالسىن!

مىمنه، ۱۳۶۵/۱۰/۱۶

بوزوق كۇنگىل

نازىنلر ايچره او نازك پرى يكتا اېكن،
كۆركە بايلر خىلىدە يۇق تېنگى، بې همئا اېكن.
او قدى طناز اۋتر بۇلسە به ناگە سيلكىنىب،
هر خياباندىن بلند آواز سلّمنا اېكن.

حُسن اعجازين كۇر، اۋلدورگن زمان هم تيرگوزر.
غمزەسى جان آلكوچى دېر، لعلى روح افزا اېكن.
بيلمس اېردىم بېنوا كۇنگىل نواسى باعئين،
اېندى بيلمس بو هم او گل عشقىدە شيدا اېكن.
اى كە اېسترسن سۇراغ او حُسن گنجى جايىدن،
هر بوزوق كۇنگىل ارا بىل كىم اونگە ماۋا اېكن.
كىمسە بزمىنى چراغان دېدىلر اۋتگن كېچە،
انگله سم او آى رقيب اوپپدە بزم آرا اېكن.
اۋزگەلر سارى باقيب ايلركن او شوخ التفات،
مېنگە قالگندە ولېكن، اسرو بې پروا اېكن.
عشق سوداسى كېتىرمس سود غوغادن بۇلك،
وہ، بو نې غوغا باشىمگە، بو نېچوك سودا اېكن؟!
اېستەگن بېرلە وصالينگگە بېتالمس مېش لېب،
دېر اېمېشلر كىم اونىنگ بو اېستگى بېجا اېكن.

كابل، ۱۳۶۶- يىل

كۈزگوتجىرى

بناغىنگ باغ باغ آچىلدى، گلزارىنگگە سلمنا،
قدىنگ طنازلىك كۇرگوزدى، رفتارىنگگە سلمنا!
لېىنگ - آب بقا، خطىنگ - خضرانىنگ يقاسىدە،
لطاقت كانى سن، لعل اوزرە زنگارىنگگە سلمنا!
جمالىنگ عكسى توشگچ سووبولور كۈزگو تجىردن،
قوياشدېك كۈزقمېشتىرگوچى رخسارىنگگە سلمنا!
گۈزلىك چرخى اوزرە سېن قوياش وكۈركلى آيلرنىنگ،
بارىن يولدوزكېى محوابتگن انوارىنگگە سلمنا!
نگارى خواه رحم وخواه جوراھتسىن، ولى عاشق،
دېگى لطفىنگگە جان تسليم وازارىنگگە سلمنا!
محبت نخلى چون بادامىنگ اېركن دام، انارىنگ - نار،
توزاغىنگ توشتى كۇنگىل بۇنىگە، نارىنگگە سلمنا!
سېنى قۇيمس صدف ىنگلىغ ادب بحرىدە اېنجوسىز،
لېب، ارزىردېسم : طبع گھربارىنگگە سلمنا!

كابل، ۱۳۶۶- يىل اسدآبى

**مونداق كە يىخشى بېرگە توشوبدور تاپىب قبول،
شك يۇق كە مقبل او ل دوداغىنگ خال هندوپى.**

مولانا لطفى

لېدەگى خال

تاپدى حُسنىنگ چمنستانىگە يۇل تا خالىنگ،
قىلدى بوگلىشن ارا ميل تماشا خالىنگ.

غېيېنگ نىسترنىستانىدە گە بۇلدى مقيم،
 گە بناگوش سىمىزارىن اېتىپ جا خالىنگ.
 آل ىناغىنگ سىرى يوزلىندى نېچون كىم تاپدى،
 اوشىبو گلشندە قىزىل گلىنى دلارا خالىنگ.
 لېك كويدىردى بو تون اوتلى يوزىنگ تابى اونى،
 شو سىبدن قارهىپ قالدى سرا پا خالىنگ.
 سۇنگ سوسىز قالدى و زلفىنگ ظلماتىدە يورىپ،
 اىزلەدى خىضر بولاغىنى، نگارا، خالىنگ.
 بۇلدە چون تالدى، چىقىپ چىتگە تاپى دەپ راحت،
 وە، نىخوش توتدى لىيىنگ كنجىدە ماوا خالىنگ.
 خىضر دېك بىخىر او چىشمەدن اىچگندە زال،
 بىلدى تاپمىش نې كىم اىستر اېدى حالا خالىنگ.
 اېندى نې غم اونگە گر كويدى تنى، چىكتى الم،
 تاپدى چون خىضر سويى هم دم عىسا خالىنگ.
 يۇق عجب لىدەگى خالىنگى سىور بۇلسە لىيى،
 كە اونىنگ دردىنى قىلگوسى مداوا خالىنگ.

كابل، ۱۳۶۶. يىل

سىر لو حە قىلىپ آلېنگىن بىت نى، مولانا لطفى دىوانىنى مطالعه قىلىش جىرانىدە ۱۳۶۹. يىل سىر تان آبى نىنگ ۱۴/۱۵ كېچە سى او چرە تىم. حال بو كە اوشىبو غزل ۱۳۶۶. يىلىدە يازىلگن اېدى. بو غزل مذكۇر بىت نىنگ مفصل شرحى بۇلىپ چىققىدىن حىرتدە من. لىيى

سىوگى اوتى

كۆزىمگە سېنىسىزىن اوشىبو آچون بوزوغ كۆرونور،
 نېتەى آچوننى كىم اۇچماخ دغى تموغ كۆرونور.
 بۇيىنگگە اۇزنى نېچوك تېنگ توتە آلور طوبى،
 او بىر يغاچ اېرور آلدىنگدە كىم بودوغ كۆرونور.
 بقا سويى يقاسى اوزرە اويىسىن اوردى مو خىضر،
 يۇق اېرسە، او چوچوك اېرنىنگ اوزە اوچوغ كۆرونور؟!
 كىچىك لىگىنگدە سېن، اى سېوگىلىم، بىلىك اۇرگن،
 كىم اېل كۆزىگە بىلىملى كىچىك، اولوغ كۆرونور.
 دېمە آچوننى ياروتمىش قوياش اۇزى يالغىز،
 قرانغو تون بىلىك انوارىدە ياروغ كۆرونور.
 قراغى توركى كۇنگىل يورتىگە مو تارتدى چىرىك؟
 كە هېلىپىر ساچى كىپرىك باشىدە توغ كۆرونور.
 سۇرە دىم: «او مېنى سىوگى مو؟» دەپ، منجىمدن،
 دەدى: «او آى قاشىدە يولدوزىنگ ساووغ كۆرونور!»
 لىيى، سىوگى اوتى قېنە تور يورەك قانىن،
 يۇق اېرسە، سۇزلەسنگ آغزىنگدە نېگە بوغ كۆرونور؟

كابل، ۱۳۶۹. يىل

ينكى ميلاد

اي بويوك عظمتلى دوران ايتگن ايجاد اوزبگيم،
ابسكى تاريخیده باشلب ینگى ميلاد اوزبگيم.
بېردى شان و شوكتينگدن بو ظفر ياد اوزبگيم،
کيم تنيلدينگ عالم اهلى ايچره آزاد اوزبگيم!
تا حيات اوراقيدن اېرك اېزگو خطين تلهدينگ،
چېكىدى اوشبو انتخابينگگه زمان صاد اوزبگيم.
کېنگ فضا، وه نېخوش، قافدينگ قنات لاچين كېى،
قالدى تيشلب برماغين حسرتده صياد اوزبگيم.
اېندى كيم اېركينليگينگ چاوى يايلىدى دهر ارا،
مستقلليکده سوريب دوران، يشه شاد اوزبگيم!
اېرك محبوبى جمالين قيل تماشا، نې آسيغ،
شيشهده كورگوزسهلر بيزگه پريزاد اوزبگيم.
بيز ايرانلر اؤغلى و آزاده خلق اولاديميز،
كۆپ اويات دير بيزگه بولماق ياتگه منقاد، اوزبگيم.
آلغه قۇى اېركين قدم، خورسند بولسين دوستلر،
رشك اؤتيدە كويسه كويسين بر چه حساد، اوزبگيم.
چون نصيبينگ بؤلدى استقلال قوتلوق نعمتى،
شكر اېتیب اسره، بو نعمت دير خداداد، اوزبگيم!
كابل، ۱۳۷۰- ييل جدى آيى

ياس يوكى

دليگه جفاچى نگارنينگ كؤنگيل آهيدين اثر اؤلسه خوش،
کيم او آى بو كؤنگلى بوزوق المزده حاليدن خبر اؤلسه خوش.
قنى، يار آيلسه ترك يات، اؤزى بيزگه كورگوزيب التفات،
که وصال مشرفيدن تانگ آتسه و غم تونى سحر اؤلسه خوش.
مېنگه سؤز دُرېدن اوگون يولېگه نثار اېترگه گهر قنى؟
قيله اونغه ساوغه بو اينجونى، شو بيلن نگار اگر اؤلسه خوش!
ادب و بېلىك که متاع اېمس، بارى بير پشيزگه ارزيمس،
سېنگه وصل بزمى چو دور هوس چاغير ايله محاضر اؤلسه خوش!!
کيشيلرگه کوزه اوشاتگوچى سوکېتيرگوچيدن اېکن عزيز،
بوزمان اېليگه زهى تمير، آسيغ اؤرنېگه ضرر اؤلسه خوش!
نه بو دهر اېليده اويات و ننگ، نه بار اوشبو خيلده فروهنگ،
چو دور اهل فضلگه عرصه تنگ بو جهانده شور و شر اؤلسه خوش!
دل و جانگه ياس يوكى آغير توشيب اؤرتنور اؤتيدن بغير،
کېل اياقچى، سېن مېنگه سون چاغير، که كؤنگيل دماغى تراؤلسه خوش.
اېشيتووچى بولمسه نكته دان، نېچه سؤزنى اېنگونگ آچيق بيان،
سېنگه دور، لېيب، يۇرىق همان بو فسانه مختصر اؤلسه خوش.
كابل، ۱۳۶۹- ييل، حوت آيى

آرتىق ناز

نې زېبا جلوه قىلدىڭ، سرو طئازىڭگە سلمنا،
آچوندا قۇپىدى محشر، حۇسن ممتازىڭگە سلمنا!
ساچىڭ «واللېل» شرحى دېر، «طهورا» شىرتى اپرىڭ،
جمال آياتىدىن تفصيل و ايجازىڭگە سلمنا!
توشىر باشىڭگە گى گلنار ياغلىغ، گە يوزىڭ اوزرە،
قوياشگە سايە سالگن او سراندازىڭگە سلمنا!
مېنگە وصلىڭ بەھارى قىلدى ھجران چۈلىنى گلزار،
قوروق بازى، نې كۆركم ىشەندى، يازىڭگە سلمنا!
وجود ايلە عدم رازىنى انگلې بېل و آغزىڭدن،
بۇلىمىن بار و يۇقدن واقف، او رازىڭگە سلمنا!
نېچە كىم حۇسنىڭ آرتى، اۈكسەلورعشاققە مېرىڭ،
نې استغناچى دلېرسن، كۆپ و آزىڭگە سلمنا!
نياز اھلى اوسانمس ھر نېچە نازىڭنى آرتتىرسىڭ،
دېگەيلر تابوغىڭدە يېراۋىپ نازىڭگە سلمنا!
سېڭە، اى جان قوشى، يار اورەمى بۇلمىش ارم باغى،
نې خوش اوچدىڭ او اوچماق سارى، پروازىڭگە سلمنا!
قىو گۈل وصفىدە مونداغ بېزىمىش دفتىڭ رنگىن،
لېب، آيتور اۋقىڭن طبع گلپازىڭگە سلمنا!
كابل، ۱۳۷۰. يىل ۱۸ حوت

تويغولرىم، قىغلىرىم " اېگىنچى قىسم "

سىزنى سېورمن!

اى حۇسن اېلىدە حور لقا، سىزنى سېورمن،
تاپىڭ بو گۈزلىكدە بقا، سىزنى سېورمن!
ياشسىز، ىشنگىز فخرلىپ اوشبو آچوندا،
حقدن بو اېرور مېنگە رجا، سىزنى سېورمن.
كۆز تېگمەسىن او يوزگە كە غاپتدە گۈزل دېر،
تعويذ آلېڭ ھمدە دعا، سىزنى سېورمن.
بو حۇسن و ملاحت بېلە بو خۇلق و نزاكت،
تنگرىدن اېرور سىزگە عطا، سىزنى سېورمن.
جان گلشنىدە مېرىڭىز اېلدىز قىلىپ اۋسگن،
يارب، بو نېچوك مېر گيا، سىزنى سېورمن.
زلفىڭگە كۈنگىل باغله دېم، امىدېم اوزون دېر،
كۆرمنگ مېنگە جرماننى روا، سىزنى سېورمن.
شاىستەلىگىم بۇلمسە ھم خدمتىڭىزگە،
بىزدن اېمىڭ مېر و وفا، سىزنى سېورمن.
عشقىڭ بۇلىدىن يانماغىم امكانى يۇق، اى يار!
گر كېلسە وفا يا كە جفا، سىزنى سېورمن.

جان مۇنسى تون.كون چوخيالينگيز ابرور، بس،
يۇق بوندن اوگون باشده هوا، سيزنى سپورمن
سپوماق نې اولوغ بخت مېنگه سيز كىبى آينى،
قىلمنگ ينه بختيمنى قرا، سيزنى سپورمن.
محنت نېچه چېكسم سيز اوچون، مېنگه بو راحت،
دردينگيز ابرور عين دوا، سيزنى سپورمن.
سپوگيم چين ابرور سيزگه، اۋرين شېههگه يۇق دير،
سۈزيمگه اپنانينگ، به خدا، سيزنى سپورمن.
اظهار محبتده تېليم بيرله دليم بير،
قولىمگه ابرور تنگري گوا، سيزنى سپورمن.
عمر اۋتدى، ولى فتنهچى قاش و كۈزينگيزدن،
باشيمگه توشيب طرفه بلا، سيزنى سپورمن.
ياشينگيز اوزون بۇلسين و هم حُسنينگيز افزون،
آيلىب حقينگيزگه بو دعا، سيزنى سپور من.
اۋز سپوگيسينى سيزگه لىب آيلهدى اظهار،
نۇلغى دېسنگيز سيز هم اونگه: «سيزنى سپورمن».

اسلام آباد (پاكستان)

۱۳۷۶ يىل، جوزا آيى نينگ ۲۸/۲۷ كېچە سى

نوايى

ھرنېچه دېدىم كه كون.كوندين اوزهى سېندىن كۈنگول،

وه كه كون.كوندين بتراق مبتلا بۇلوم سنگه.

سپوگى رمى

سېنى كۈرگن زمان مھرينگ اۋتى توشگندى جانيمگه،
بىراق، بيلمىدىم اوشبو عشق اۋت سالگى جهانيمگه.
بوعشق ابرمس، هوس دير دېب، نېچه وقت اپندەمى يوردىم،
بېرىلمى توغو و احساسگه، باقمى روانيمگه.
كورشدىم كۈپ سېنينگ عشقېنگ سپاھيگه توريب قرشى،
بو فوج اۋتروسيدە مغرور اۋليب تاب و توانيمگه.
خيالېنگ نقشىنى يوماق اوچون دل لوحيدن بير يۇل،
تيەندىم نېچه يىغلب ياشيرين اشك روانيمگه.
ولېكن برچه كوششلىر بو يۇلدە بۇلدى بېھودە،
كۈنگىلگه اۋرنەدى نقش خيالېنگ، بلکہ جانيمگه.
او اۋتدن كيم كۈنگىل مۇكيگه ياقدى اۋتلى رخسارېنگ،
نه يالغيز كويدى جان، بل توشدى اۋت هم خان و مانيمگه.
حياتېمنېنگ گۈزل مضمونېگه آيلدى چون عشقېنگ،
لب آچسم سۈزگه، نامېنگدن بۇلك كېچمس زبانيگه.
نېچوك سپوگى ابرور، نې عشق بو، قندەى محبت كيم،
وجودېمنى بوتون تسخير اېتىب يوغرىلدى قانيمگه!

كۈنگىل گلزارى يىشىدىر بوگون مېرىنگ بهارىدن،
كېل اېندى لطف ايله سىر اېتگەلى بو بوستانىمگە.
كولىپ بختىم قوياشى بۇلگى اقبالىم تونى آيدىن،
اۋشل دم كىم همادېك ساپە سالسىنگ آشيانىمگە.
فيلور ياشلىك، توشونمس نظمىن او سېوگى رمزىنى،
خدایا، بىلدىر اوشبو سىرنى ياش نامېربانىمگە!

اسلام آباد - پشاور

۱۳۷۶-يىل سرطان آيى نىنگ

۱،۲ كونلرى

كۆككە پىتر باش

ياشىنگ فرىگن دېمە كە بىر ياشنى سېورمن،
قېم نېچە يا بۇلسە، كمان قاشنى سېورمن.
او شوخ كۆرىپ تېلېلېگىم مېنگە تاش آتسە،
سورتىپ كۆزىمە هم اۋپىپ او تاشنى سېورمن.
يات اېرمىس او آى مېنگە، اېرور اصلىدە قرداش،
ياتدن مېنگە نې فایده، قرداشنى سېورمن.
باشىمدە چو سوداسى، سرافرازلىگىم شول،
بو فخر بىلن كۆككە پىتر باشنى سېورمن.
كۆز تىنمىسە هر تون يىغىدن هجرىدە تانگ يۇق،
ياشده يوزى عكسىنى كۆرىپ ياشنى سېورمن.
خۇسنىگە قوشر خۇسن توشىپ زلفى يوزىگە،
گلبىرگى اوزه سىنېلى چىرماشنى سېورمن.
دلداردن اۋزگە مېنگە يۇق عشق ارا همراز،
او رازگە محرمىنى، او سىرداشنى سېورمن.
عادته زمان خوبلىرى باينى سېورلر،

تانگ يۇق دېمىسە مېن كى قلاشنى، سېورمن.
«كىمنى سېوھسن؟» دېب، سورەسە يار، دېگەپمن:
«سېن ياشنى، پرىوشنى، قلم قاشنى سېورمن!»

مزار شريف، ۱۳۷۶-يىل، ۱۰-سرطان

قراكۆزوم، كېل و مرد مليغ ايمدى فن قىلغىل،

كۆزوم قراسىدە مردم كىبى وطن قىلغىل.

عليشىرنوآيى

قرا كۆز مد يحه سى

قېدن تاپىلدى آغرىق، بىلمان، قرا كۆزىنگە،
يا تىگدى مو يامان كۆز، اى جان، قرا كۆزىنگە؟
دنيا قرانغو بۇلدى كۆزىمگە تا اېشىتدىم،
بېمارلىك قىلىدىر جولان قرا كۆزىنگە.

كۆز آغرىغىنى تىنگىل بىز كۆزىڭىزنى،
حقىدىن تىلەش شىفا و درمان قىلىش كۆزىڭىزگە.
كۆك اوزۇرە بىلگىسى و باغ ايچىرە نىرگىسى،
سەدىقە كىمان قاشىنىڭىزگە، قىران قىلىش كۆزىڭىزگە!
كۆزىڭىزگە باقمە، كۆزىڭىزگە باقمە،
گۈلدىكى يۈزىڭىزگە مەقتۇن، قىران قىلىش كۆزىڭىزگە،
كۆنگىلىم اويىدە مەھمان دايم سېنىڭ خىيالىڭ،
كىم نىڭ خىيالى، بىلىم، مەھمان قىلىش كۆزىڭىزگە؟
مەھسۇلەتتەن دېرەكچىلىك باقمە،
يۇق اېرسە، كىم بىرلىكى قىلىش كۆزىڭىزگە؟
اۋتۇكىر نىگە بىرلە كۆنگىل سۆزىن اۋقىرىس،
راز دىلەم اېمىسىدىن پەنەن قىلىش كۆزىڭىزگە.
تۈرك پىرى نىزادىم، بىتەمس گۈزەللىك ايچىرە،
ھىند و ختا و روم و ايران قىلىش كۆزىڭىزگە!
تاغ ھەم كۆپرەك مەھسۇلەت اوتلۇغ نىگەنلىكىدىن،
نى جىرات اېلە باقمىسى انسان قىلىش كۆزىڭىزگە؟
نەزم اھلى كۆزىنى كەفر دېرەكچىلىك،
كەفر او كىم كەپتىرىمىس ايمان قىلىش كۆزىڭىزگە!
بىر شەئىر بىرلە بۇلمىس وصى ادا كۆزىڭىزنىڭ،
تۈزەتمە كەپرەك غەزەلدىن دىوان قىلىش كۆزىڭىزگە.
كىيىملىرىڭىزگە كىيىم باقمىسى دىلەش كۆزىڭىزگە:
«بىر سېن شىفاى عاجلە يىزدان قىلىش كۆزىڭىزگە!»

مىزار شىرىف،

۱۳۷۶- يىلى، اسد اېيى نىڭ ۲/۲ كىچە سى.

كۆكردى چىمەن كىلىش قىلىش،

سەھى سىرو بولۇق نىگەن قىلىش؟

مولانا لطفى

قوانچ و تېنچ

مېنىڭ تۈرك تازى نىزادىم قىلىش؟

پىرى چەھرە حور زادىم قىلىش؟

وفا اېستەن اوندەن، جفا تارتەن،

بىتەشسە قولاغىگە دادىم، قىلىش.

نې تانگ اېستەمس كۆنگىلىم اېل الفتىن،

كە اوندەن بۇلككە و دادىم قىلىش؟

سەفرگە بارورمەن كۆرالمى اونى،

كېلىپ قىلسە بىر خىر بادىم، قىلىش.

ھدىيە قىلدىم قىلىشگە جان،

مېنىڭ سارى قۇيسە بىر ادىم، قىلىش.

جهانده او آى عشقيدن تشقرى،
قووانچيم، تيهنچيم، عماديم قنى؟
ايمان لحظه فارغ اونينگ ياديدن،
او هم قيلسه بير لحظه ياديم، قنى.
نې اېرميش لېيېننگ مرادى، دېدينگ،
وصالينگدن اۋزگه مراديم قنى؟
مزارشريف،

1376. يىل، اسد آيى نينگ

۲۵/۲۴ كېچەسى

حُسن بهارى

هر كيم كه سپور سيز كېى بير كۆزى قرانى،
اۋز جانىگه ساتقين آلور البتّه بلانى.
يوز شُكر كيم اول بو بلا مېنگه يۇلىقدى،
تنگرى اۋزى چون كۆردى روا اوشبو عطانى.
قېدن كۆزىنكىز اۋرگنه دېر فتنه چىلىكنى،
كىمدن سبق آلور قاشىنكىز ناز و ادانى؟
سيزنى سېوه من دېرمن و سيز شېهه لنورسيز،
تانوق كېتېره ى، بۇلمسه، سېوگىمگه خدانى.
چون صاف كۆنگىللىسيز و هم پاك اېتكلى،
پس، قدر قىلورسيز، گۆزلىم، صدق و صفانى.
هر بيرده كه بار حُسن، اونينگ زېبى حيا دېر،
حق سيزگه عطا قىلگن اۋزى كۆرك و حيانى.
قاصد قنى تا سيزگه پيامىمنى يېتورگى،
هر تانگ مېن و ياردمگه چقىرماق صبانى.
هر نېچه كه عمرىمنى خزان قىلدى غمىنكىز،
سيز حسن بهارىده تاپىننگ نشۇو نمانى،
نېضىمنى توتىب كۆردى طبیب، آيدى چېكىب آه:
«كىم عشق مريضىگه يازەى قيسى دوانى؟»
اۋتگن كېچە سېوگىنكىز و كۆنگىلم حقىده، كۆپ
اۋىلردىم و هاتفدن اېشىتدىم بو ندانى:
كاي پاك محبت يۇلىنى تىلەگن انسان،
عمرىننگ بارىچە سېوگىن اۋشە كۆزى قرانى!
ايران، (مشهد۔ مازندران يۇلىده)
سه شنبه كونى، ۱۳۷۶۔ يىل ۲۸ اسد

نويغولرېم، قىغلىرېم " اوچىنچى قىسم "

سېوگى خرمى

اى كۆنگىل، دوران مېسّر قىلمەدى كامىنكىنى هم،
سونمەدى عشرت مېيدن تۇلدىرىپ جامىنكىنى هم.

قۇيىڭن اېردى رنجدن تقدیر آغازىڭ اساس،
درد بىرلە اېندى بېتكزگوسى انجامىڭنى ھم.
يار ھجرى بوزدى اشكىڭ يا مغىرىدن كۆز اويىن،
نې عجب، ياپسە پرىشان قاردن تامىڭنى ھم.
دھر آشوبىدن آرامىڭ يۇق اېردى، اى كۇنگىل،
سېڭە بدرانم آيلەدى شوخ دلارامىڭنى ھم.
اېندى كىم محروم بۇلدىڭ دولت دىدارىدن،
بېتكىزە آلمىس سن اومھوشگە پىغامىڭنى ھم.

قىل طلب زلفى خياليدن قرا بختىڭگە كام،
عارضى يادىدە ياروت صبحى يۇق شامىڭنى ھم.
اىستەسنگ كىم سىر عشقىڭ بىلمەسەن بىردىلر،
بىغلە كۆزدن ياش چىقىرمى، پوتكىل آلامىڭنى ھم.
لېلەلقدراو كېچە كىم توشدە كۆرسنگ يارنى،
انگە يلدا ھجرى بىرلە كېچىڭن آيامىڭنى ھم.
نې تغافل دىر كە بىر باقمى كۆزىڭ بىمارىگە،
خستەدن توتدىڭ درىغ، اى دوست، بادامىڭنى ھم.
چون «مېنى جاندىن سېور» دەپ، رنجىدىڭ، قىلدىم قزار،
تىلگە آلمىسلىككە اوصافىڭنى ھم، نامىڭنى ھم.
پاك سېوگىمنى، اگرچە، بىلدىڭن اۋز نامىڭگە عار،
تشلەمە حرماندە بو بىعار بدنامىڭنى ھم.
گر سوچوك سۆزگە اېمىسەن لايىق، اى جان، بندە نى،
بې نصىب اېتمە نثار اېلردە دۇشنامىڭنى ھم.
كۇنگلىڭ اىستىر بارنى وصلىڭگە قىلسنگ كامىاب،
گاھ گاھى يۇقلەگىل بو زار ناكامىڭنى ھم.
سېوگى جرمى نىڭ جزاسى گر اۋلىم دىر، اى كۇنگىل،
عشقىنى ترك آيلەمە، حكىم اېتسە اعدامىڭنى ھم.

مزار شريف، ۱۳۷۶- يىل

جمعه كونى، حوت آيى نىڭ ۲۲ سى

تجلى كۆزگوسى

سېزنى سېوۋەن، سىز مېنى خوش كۆرمەسنگىز ھم،
قاشىمگە كېلىپ بىر نفس اۋلتورمەسنگىز ھم
گر ساغ بۇلەي، خواه كىسەل، سىز بىلە كۇنگىل،
حالىڭن نېچوك، اى خستە دېبان، سۆرمەسنگىز ھم.
حدىدن اشىپ سېودى كۇنگىل سېزنى، اۋلر زار،
سىز جۆرنى حددىن اونگە آشورمەسنگىز ھم.
گر قتلىم اېرور مقصدىڭىز، قەر نې حاجت،
ھجر اۋلدىرەدېر بېزنى، سىز اۋلدورمەسنگىز ھم.

بو تېلبەنى بىر يۇل آووتىنگ وعدە بېرىپ وصل،
سۇنگ، مېلى، اۋشە وعدەدە سىز تورمەسنگىز ھم.
حق نورى تجلىسىگە دىر كۇزگو يوزىنگىز،
مېن خود باقە آلمم اونى ياشورمەسنگىز ھم.
اى تاش بغيرلى گۇزل، اۋلگوم غمىنگىزدن،
باشىمگە جفا تاشىنى باغدورمەسنگىز ھم.
سيوگىنگىز اپرور، بۇلسە تىرىكلىكىدە قووانچىم،
كۇرگوزمەسنگىز مېر و قووانتورمەسنگىز ھم.
مزارشريف،

۱۳۷۷-يىل، حمل آيى نىنگ ۲/۴ كېچەسى

اپزگو مقال

طالع قنى، دەسم كە وصالنىگ بىلە خوشمن.
گر ممكن اېمس وصل، خيالنىگ بىلە خوشمن.
كۇنگلىمگە تىەنچ اۋلدى قدىنگ يادى عصادېك،
جان گلشنىدە تازە نھالنىگ بىلە خوشمن.
گل سىرىدن آچىلمەدى ھجرىنگدە كۇنگىل، لېك
سېن آينى كۇرىپ توشدە جمالنىگ بىلە خوشمن.
حُسن آيتى معناسېنى بىر نقطەدن انگلب،
اۋرگندىم، اۋشە يوزدەگى خالنىگ بىلە خوشمن.
تېنگ توتماق اېمس رسم وفا سىزگە بىراونى،
نې تىل بىلە آيتەى كە ھمالنىگ بىلە خوشمن.
بۇلدىنگ عدم او تار آغىز اسرارىنى اۋىلب،
اى خستە كۇنگىل، فكر محالنىگ بىلە خوشمن.
سۇردىنگ لىبدن كام، جسارت قىلىپ اظهار،
يۇق گرچە، جواب اونگە، سوالنىگ بىلە خوشمن.
توركي غزل اۋلگن تنىگە بېردى سۇزىنگ جان،
فخرىنگ شو لىب، اپزگو مقالنىگ بىلە خوشمن.
مزارشريف،

۱۳۷۷-يىل سە شنبە كونى حمل آيىدن ۲۵

**قۇيمە منت كىم يوزىمدېك پاك يوز ھىچكىمدە يۇق،
بويلە عشق پاك ھم كىم مېندە باردور كىمدە بار؟**

نوابى

عفتلى كلام

ايمان كېتىرومن، دەسنگز مېنگە: يوزىم پاك،
سىز داغى اينانىنگ بوسۇزىمگە كە كۇزىم پاك.

شكسىز آقرور باقسە يوز يىنگىزگە يامان كۆز،
نېچون كىم اېرور ذاتىنگىز، اى آھو كۆزىم، پاك.
قۇدسىتيم اثباتگە محتاج اېمس دېر،
چون كېلدى تىمىز اصلىم، اريغ نىلىم، اۆزىم پاك.
عفتلى كلامىمگە كىشى عىب تاقالمس،
گوھردېك آغىز حۇقەسىدن چىقدى سۆزىم پاك.
پاكىزە فضا نخل وجودىمگە بېرور قوت،
سو تازە مېنگە، لقمە حلال، آش و توزىم پاك.
اېگنىمدە اگر فاخرە اطلس يۇق، اېمس عىب،
فخرىم شو كە فقر اېچرە الاچە و بۆزىم پاك.
اوتلوغ يوزىنگىز اورتەسە بىرئىمىنى كىباب اول،
آقىزسە ساووق مېرىنگىز اشكىمنى، موزىم پاك!
مزارشريف،

۱۳۷۷-يىل ئور آيى نىنگ ۱۳- كونى

خيال

وصف اېتگەلى اينگىچكە بېلىنگىنى خيال ايله،
كۇنگلىم قىل اوچىدە بو خيال محال ايله.
تا بېر و كۆكدە دعوى حُسن اېتمەسىن كىشى،
آى و قوباش و گلنى اوبالتىر جمال ايله!
لعلىنگ تىكلم اېتدى، مېن «آرى، بلى» دېدىم،
آيتور كولىب: «بلى، تىلور ارى بال ايله»!
هر نېچە كىم جواب بېرورمن سوالىگە،
مېندن او شوخ اۇقوچى سۆز آلور سوال ايله.
كوندوز يوزى خيالى، كېچە زلفى فكريدە،
وا حسرتا، كېچر بوتون عُمرىم خيال ايله.
حاليم غمىدە بسكە بۇلور كون سەبىن آغىر،
بىلمم، قچانگە تېكرو يىشرمن بو حال ايله؟
قىلمس يوز يىنگە باقگەلى جرأت بىراقدن،
وصلىنگ تىلر لىب نې حدّ و مجال ايله؟
مزارشريف،

۱۳۷۷-يىل ئور آيى نىنگ ۲۷/۲۸ كېچەسى

قىزىل گل

تا باغ حريمىنى مقام اېتدى قىزىل گل،
عطرىن ترە تىب فيضىنى عام اېتدى قىزىل گل.
سرمست بۇلور تانگ چاغى شىنم چاغىرىدن،
كۆرگىل كە نېچوك عىش مُدام اېتدى قىزىل گل.
سېر ايله چمنزارنى، كۆر رنگ هجومىن،
يوز تورلى چېچك بىرلە قىام اېتدى قىزىل گل.

گلشن سریدن نوحه‌سی رنگین اہشیتیلدی،
بُلْیلنی مگر اؤزیگه رام اہتدی قیزیل گل.
آیدین کہ اونگه ذاتی اہمس دیر بو لطافت،
آل عارضینگیزدن اونی وام اہتدی قیزیل گل.
بہودہ توتر یار یوزی بیرلہ اؤزین تہنگ،
قیلمی اویات اندیشہ خام اہتدی قیزیل گل!
بیر کولدی همان رنگی اوچیب برگی تۆکیلدی،
عیش اوییدہ، کؤر، نہچہ دوام اہتدی قیزیل گل؟
ہر گل چمن اشعاریکہ بیر مطلع آچیبیر،
لہکن بارینی حسن ختام اہتدی قیزیل گل.
مزار شریف، ۱۳۷۸ - ییل 29 حمل

بختسزلیک

نا خوش خبر کؤنگیلنی بیغلندی غم بیلہ زار،
کیم او کوموش بیلککہ تاشدن بیتیدیر آزار.
بہقدر تاشنی کؤر کیم مرمرنی سہندیریبیر،
بد جنس خارہگہ باق، قیلیمیش بلورنی خوار.
جان باغی سرو نازی لایگہ تییب بیقیلمیش،
تاشگہ تہگیب ساغ ایلگی، دردا کہ بؤلیمیش افگار.
گل شاخہ سیگہ آسیب بیتگنلیگینی انگلب،
باغ ایچرہ بلبل آہی کویدیردی برچہ اشجار.
طوبا قدینی بوندہی لایگہ بیقیتمگننگدن،
ای چرخ، بؤلسنگ اہردی توپراق اؤزہ نگونسار!
کوموش بیلککہ تہگماق تاشگہ نہ حد، کیم اونگہ،
آلتون بیلک اوزوکدن باشقہ اہمس سزاوار.
جورینگ تاشی، نہچہ کیم، کؤنگلیمنی سیندیریبیر،
کؤرمم روا فدہ لگہ ی پاک اہنکینگہ بیر خار.
دنیا یوزینی بیر-بیر ایسترسنگیز تاپیلمس،
بیر بینوا کہ بؤلگہی او سیزگہ مہن کبی زار.
وہ، بو نہ بختسزلیک دیر عشق ارا مہنگہ کیم،
مہن سیزلہ فخرلنسم، سیز مہندن اہتسنگیز عار.
حقدن شفای کامل ایستر لیب سیزگہ،
او بیر دعاچینگیز دیر جسمیدہ تا کہ جان بار.
مزارشریف،

۱۳۷۸. ییل ثور آیی نینگ ۳/۴ کبچہسی

دواسیز درد

یوربمن عشقینگ اؤتیدہ کویب آوارہ-آوارہ،
علاج ایستب دواسیز دردگہ بہچارہ-بہچارہ.

بولوتگە تۇلدى كۆك ھجران تونى ھىم توتونىدىن،
غمىنگدە آقدى كۆزدن قان ياشىم فۋارە. فۋارە.
كولرسن آه و افغانىمنى تىنگلې ھەر كېچە آي. آي،
ولې ھالىمگە يىغلىر آسمان سىيارە. سىيارە.
ھايات ئامىدى جانىمگە بېغىشلر لىلىنگىز، اما،
بۇلىدېر غمىزەنگىز قىلىم اوچون خونخوارە. خونخوارە.
كۈنگىل دىدارىنگىزگە، اى قوياشىم، اويلە دىر مشتاق،
كە بىر كۆرسىم يەنە كۆرگىم كېلور دوبارە. دوبارە.
شكايت قىلگەلى سىزدن تىلىم بارمىس، ولې بو چىن:
اۋزىدېك قىلماق اىستىر سىزنى بىر مكارە، مكارە،
سېپىزخىمىگە توز ھەر كىمىسە سىزنى «مھرسىزدىر» دېب،
بو تىللىر تىغى و توزدن كۈنگىل كۆپ يارە دىر يارە.
من و وصل التماسى، نې ھاكايت؟ بو شرف بس كىم،
بىراقدن، گر بېرىلسە رخصت نىظارە، نىظارە.
اېمىس وقتىنچەلىك بو پاك عشقىم بو الھوسلردېك،
سېورمن سىزنى تا بار تىندە جان ھىموارە. ھىموارە.
مزار شريف، ۱۳۷۸ ھ. ش. يىل

اسد آيى نىنگ ۲۸ى

قوياشگە تىنگ مھىت

لىلىنگ مىنگىزلى كاندە عقىق خوشاب يۇق.
تىشىنگ كىى دېنگىز توپىدە دىر ناب يۇق.
تېر قىطرەسى نې خوش بېزەدى عارضىنگى، كىم
شېنمدن اويلە گل يوزىدە ھىم گلاب يۇق.
اىستىر كۈنگىل كە سروىنگ اياغىگە قۇيسە باش،
چون اۋزگە بىر نىھالە بو آب و تاب يۇق.
دىل كىشورىنى بوزدى سالىب عشقىگ انقلاب،
آبادلىكنى، آرى، اېتر انقلاب، يۇق.
يالغىزدېمان كە خۇسن اېلىدە بې نظىرسىز،
فضل و ادبە سىز كىى عاليجناب يۇق.
شعر انگلەماقدە ذھنىنگىز اۋتكىردىر اويلە، كىم
معنى يوزىدە، تا كە باقرسىز، حجاب يۇق.
بو فىندە چون لياقتىنگىز بار، كىتاب اۋقىنگ!
ھەر علمدە مطالعەسىز اكتساب يۇق.
سىزگە كىتاب بىرگۈچىلر كۆپ اېمىش، ولى
مېندىن بۆلكدە سىزگە مناسب كىتاب يۇق.
كۈنگىل كىتابى جالب اېرور ھەر كىتابدىن،
كىم اۋزگە بىر كىتابدە بو فىصل و باب يۇق.

هر فصل و بابى شرح قىلور سېوگى رمزىنى،
سۆز دَرى بىرلە كىم عددىگە حساب يۇق.
گر قىلسىنگىز مطالعه اوشبو كتابنى،
بىلگە بىسىز، اوندە بىر سخن ناصواب يۇق.
چون ياشسىز و گۈزل، بىلىنگ احباب قدرىنى،
دايم بو حُسن دورى و عهد شىباب يۇق.
گر رنج تارتىن اېلگە كېلور بۇلسە رحىمىنگىز،
هجرانىنگىزده مېن كىي چېككن عذاب يۇق.
مأىوسلىك تونى، نې قرانغو دېر، آه كىم
اوندە اميد يولدوزىدن بىر شهاب يۇق.
قاجىب فوتىلماق اېندى مېنگە عشقندن محال،
تقدردن، بلې، كىشىگە اجتناب يۇق.
كم سىتمىنگىز محببىم، اى حُسن يولدوزى،
كىم كۆكدە هم بو مېرگە تېنگ آفتاب يۇق.
سېوگىمنى رد قىلورگە آشىقمىنگ، پىروشىم،
تېلبە كۆنگىلگە سىزدن اوگون انتخاب يۇق.

مزارشريف، ۱۳۷۸-يىل

سنبله آيى نىنگ ۲۵-ى

عيد قونلاوى

كېلىدېر عيد اولوسگە، لېك بىر كېلمس مېنىنگ عيدىم،
نېتەى عيد آيىنى، ياروتمسە كلىمنى خورشىدىم.
سنرمن كون، باقرمن آيگە دىدارى اميدىدە،
مىدل اېلەمە مأىوسلىككە، يارب، أمىدىم!
محبت آسمانىدە سېن-اۇق ناھىد و چۆلپانىم،
كۆنگىل تىختىدە سېندن اۋزگە يۇق دارا و جمشىدىم.
اجل، ممكن اېمس، قطع اېتسە عشقىم داستانىنى،
مىسلسل سىنېلىنگ تارىگە باغلىق عمر جاويدىم.
بىلورمن، كىم كۆنگىلدە بو غرىبىنگدن غبارىنگ بار،
ولې بىلمم گناھىم، كىم نې ايش قىلدىم، نې سۆز دېدىم؟
چو كۆنگىلىنگ پاك اېرور، آخر توشونگونگ پاك سېوگىمنى،
ايشانچىم كامل اوشبو سۆزگە، يۇق دېر ذرە تردىدىم.
مبارك سېنگە بۇلسىن عيد، بل قوتلوغ او ساعت، كىم
يوزىنگ نورى توشىب عيد آيىنى ياروتسە، ناھىدىم!
طرىدن ىشنە سېن حُسنىنگ گلى بو عيد آيامى،
فراقىنگدە نېچە كىم اوچدى رنگىم، كويدى هم هىدىم.
اگر چە او لوالا لىباب اىچرە اسمىم دىر لىب، اما،
محبت دىشتى نىنگ مجنونىمن، غم ىنتاغى - بىدىم.
مزارشريف،

قمرى ۱۳۲۰-يىل رمضان آيى نىنگ ۲۹/۳۰ كچە سى
(شمسى ۱۳۷۸-يىل جدى آيى نىنگ ۱۵/۱۶ كچەسى)

سيوگى سىناوى

سۆرگەلى بىمار احوالين طبييم كېلدېلر،
اى محبت، سېنگە رحمت كيم حبييم كېلدېلر!
وہ، بو نې لطف اېردى كيم يۇقلب مېنى او كۆركە باى،
حالينگيز مېنسيز نېچوك دېب، اى غرييم، كېلدېلر.
او لطافت گلشنى نىنگ يىنگى آچىلگن گلى،
نوحه آرتىق چېكمە سېن دېب عندلييم، كېلدېلر.
كۆردىلر غم بستر ىدە كيم نصييم درد اېرور،
بۇلسە دېب دشمن نصيى بو نصييم، كېلدېلر.
يۇل آچرلر كۈنگليم اسرارىگە اشعار يم اۇقىب،
نكتەدان و رمز انگلاوچى ادبييم كېلدېلر.
نېچە يىل دېر توتدىلر بىزنى سىناوگە عشق ارا،
بويلە آيلب امتحان صبر و شكبييم، كېلدېلر.
بيلدىلر كيم اۋزلىرىدن اۋزگە يۇق دېر ھمدىم،
قالمە سېن دېب، اېندى مۇنسسيز لبييم، كېلدېلر.
مزارشريف،

۱۳۷۸- يىل حوت آيى نىنگ ۱۲- سى، جمعه كونى

تويغولرېم، قىغولرېم "تورتىنچى قىسم"

آه توتونى

ناتوان جسميم قوريدى اويلە كيم خرما يغاچ،
غىرگە تابۇلدى يار اوگلرخ خرمايى ساچ..
گل كىي رخسارى وخرمايى ساچى فكريدە،
كۆزلىرىمگە توشدى گل، آھيم توتونى بېرقولاچ.
يوزىدە خرمايى زلف واپگمە قاشى اويلە كيم،
گل اوزە سنبل شاخيدە لانه قورميش قىرلىغاچ.
گل يوزى، خرمايى ساچى ھجرى نىنگ بىمارىگە،
تازە گل بىرلە قوشىب خرما پيشىرگىسىز كوماچ.
توشمە يىن گل يوزلىلر خرمايى زلفىگە اسىر-
دېسنگ، اى جان، ھيدلمە گلنى، يىمە خرمانى آچ.
گلنى خندان كۆرسنگ وخرمانى پيشگن باغ ارا،
جلوہ سىگە باقمە بلكىم باققە كىرمە، نارى قاچ!
گل يوزى شوقيدە خرمايى ساچىگە چىرماشىب،
قالمە اېندى، اى لىيب، اېسىنگنى يىغ، كۆزىنگنى آچ!
مزارشريف،

قوياش ھجرى ۱۳۸۴- يىل

قىصده لر

بشردھاسی

جھانگہ یاغدوساچیب اؤن بیشینچی عصرھرات،
منورایلہ دی پارلاق قویاشیدن ظلمات.
تمدن اوچیدہ یوکسک اؤرین آلیب اؤزیگہ،
قازاندی شھرت وعالم ارا چیقاردی آت.
ثمرگہ بیتدی اؤشل دورعلم وفن باغی،
ینہ ادب بیلہ فرھنگ قصری تاپدی ثبات
بوعصرایچرہ نہ بالغیزھرات بلکہ جھان،
ضیاگہ تۆلدی اؤشل آفتاب نوریدہ بات
چاپیشگی اوپلہ کہ پروانہ شمع گردیگہ،
بیغیلدی کۆپ اوقویاش تیکرہ- تاشیگہ ذرات
چوشرح ایلہ سم اؤفتاب شھرتینی،
نوایی اونگہ - تخلص ابرور، علیشیر - آت
فضیلت وادب علم ومعرفت ایچرہ،
زمانہ کۆرمدی اونداق بویوک گرامی ذات
مدام غایہ سی انسانسپورلیک اپردی اونینگ،
ہمیشہ ایستہ گی محنتکش اہلگہ اپردی نجات
زمان وعصرتقاضاسینی اثرلریدہ
بیان اہتیش بیلہ اثباتلب کبچیردی حیات
بونوع قیلدی بیان فکرین او اولوغ انسان،
«کہ» اہل غمین یمہ گن کیمسہ گہ یوق آدم آت
سخندہ توسنی نینگ کیمسہ گردیگہ یتگی؟
کہ آغہ توشدی ادب عرصہ سیدہ اؤیتیب آت
بۆلیندی تورکچہ اشعارى تۆرت دیوانگہ،
کہ ہریربیرسی اونینگ دیرجھاننما مرآت
شونینگ کبی ینہ بیش مثنوی بیتیب قیلدی،
بوتیلدہ «خمسہ» یازیش ممکن اہرکنین اثبات
ینہ درى دە یازیب شعرتوزدی بیردی بیر دیوان،
کہ ہرچھتدن اہمس آز اوندہ ہم حسنات
تمام شعرى بو شیرین کلام شاعرینگ،
مثال شھدوشکر یا کہ کان فندوقبات
طرب بغیشلہ گی آنینگ کۆنگیل گہ ہریتتی،
کہ ہرسۆزی ابرورافسردہ جانگہ آب حیات
بشردھاسی - نوایی صفاتی نامعدود،
کہ ہرنچہ دەسم اؤلمس تمام اونگہ صفات
کابل،

قویاش ہجری ۱۳۶۹- ییل

خلق شاعری

قىصارىدن زھور قىلىپ طرفە شاعىرى،
!شاعىرىدېمىي كە اودىرادىب رومى قىصرى
فرزانە نادىم اېرىك سېوراۋلىكە خلقى نىنگ،
.آزادلىك يۇلىدە كۈرە شگن سخنورى
اشعارى زھرە سىدىن ادب چىرخىنى بېزە ب،
.قىلدى اونگە تمام خىلايقنى مشترى
شعرىدە «مولوى» دېك اونىنگ عشق جذبە سى،
عـرفاندىن كلامىدە «عطار» غنىـرى
بىدل» اىزىدىن اېتىدى غزل بحرىدە سنا،»
.تاپدى بهاۋزىگە بومىنى دە گوھرى
كۇرگن اۇقىب قسىدە لرىنى گمان قىلور،
.كىم قىتە دن تىرىلدى ظھىراىلە انورى
سۆزىصنعتىدە نادىم اېدى ماھراوستاد،
.ھم علم ارا زمانىدە فضل اھلى نىنگ بىرى
اظھارآىلە ماقدە معانى رۇموزىنى،
.بۇلدى بىانى واسطە سى توركى ودرى
اىنىقسە اۋزىبىكى دە گۇزل شعرلرئازىب،
.كسب اېتىدى اۋزگە زىنت اىلە زىب دفتىرى
يشىنتىدى شعرگلىشىنىنى آنە تىلدە ھم،
.اودورگرچە اىسگن اېدى ظلم صرصرى
بودورده كە اېرىك بهارى نسىمىدىن،
.گۇلب آچىلدى شعروادب باغى ھرسىرى
چىن تىنگلىك اوچون كۇرە شوربرچە خلقىمىز،
.الفت- اىناغە لىكنى تىلە ىدىراولوس برى
بىزموندى برچە قوم واپلاتلرتامانىدىن،
!نامىنگ اولوغە گىمىز، اياخلق شاعىرى
اى نادىم، اى ادب چىمنى باغىنى، ھم
.فرھنگ و معرفت كۇكى نىنگ پارلاق اخترى
نامىگنى كىم نصىب اېروراۋنگە مىنگولىك،
.وردزبان ھمىشە قىلور ياش و ھم قىرى
بىزدن درود بىرلە دعا نام پاكىنگگە،
!نادىم، سېن، اى زمانە سۆزاربابى مھترى
كابل، ۱۳۶۵- يىل مىزان آىى

قوياش شھرى

كېلدىم زيارتىنگگە ىنە، آشنادىار،
.يۇق آشناكە سېن مېنگە قرداش و ھم تبار
قرداشلىكدە بىر- بىرىنى كۇرگە لى كېلور،
.قرداشلرگە شوندى اى اېمىش عادت و شعار

دېدارىنگە كۈنگىل قووانوربۇلسە تانگ اېمىس،
سېن تېنگى گلزمىن و گۈزل شېرقىدە بار؟
مشكىن يېلىنگ فسردە بدنلرگە جان بېرور،
عيسى دىمى خواصىن اېتىپ اۋزدن آشكار
نظارە گلشن وچمىنىگ سىرىدن بۇلور،
گل بىرلە سىزە تۇلقىنى گە ھىرمان دۇچار
بى اختىيارباقسە پىرولرىنگ سىرى،
كىمدىرگە آە اورىپ قۇلىدن كېتمس اختىيار؟
بۇلسىن جھاندە، مېمنە، مېمون طالعىنگ،
!داېم يوزىنگگە بخت كولىب گللە سېن بھار
وصفىنگ اداقيلورگە قنى بندە دە مجال،
قندە ى اداقيلوركىشى؟ چون يۇق اونگە شمار.
ناچاربىر تامانگە بورىپ سۇزىغانىنى،
:جولان نى يىنگى مطلع ايلە باشلە گى سوار
بوشېركىم ھواسى كۈنگىلدىن توگون آچار،
.توپراغى عنبرو يېلى دىرطرفە مشكىبار
تانگ يۇق بھىشتدن بودىبارالسە باج كىم،
.ھركېنتى باغ وگلشن اېرور، دىشتى _ لالە زار
تانگدن قوياش ھركونى آشامگچە بورىپ،
.آلتىن فراشىنى بودىباراوستىگە ياپار
اوكمىم قوياش شېرىنى اىزلب تاپالمە گن،
.بويىرگە كېلسە اىزلە گىنىن بىگمان تاپار
قىسى بىرىن مناظرى نىنگ كولىب اۋلتورە ى،
.وصفى گۈزل طبعىتى نىنگ كېلدى بېشمار
علم وفن و ادب بېشىگى دىر بومىمنە،
.تارىخىگە قىلور اولوسىم برحق افتخار
اۋچىمس چراغىدن مدنيت نىنگ اوشبوشېر،
پارلب تورردى عصرلراچرە دوامدار.
ايجاداېتىلگن اۋلمس اثرلر بو خطە دە.
علم وادب خىزىنە سىدە قالدى يادگار.
سۇزىغىرە سىدە چرخ توقىزگۇرسى سېن باسىب،
اۋتگن «ظھىر» ناملى او طرفە شېسوار.
بوسىزمىن اۋغلى اېدى، شىرى باغى نىنگ،
سۇلمس گلى بىرغۇمر، خزان كېلسە يابھار.
«سيف الملوك» جايى اېكن گويا بوملك،
كىم نامى بىزگە تورك ادبىدىندىر آشكار.
بوگلدىياراېرك سېورخلىقىگە سلام،
اېركىن بىشش اوچون قىلە دىرجانىنى نثار.

ياودن قۇرىقلاروشىبوعزىاولكە سىن مدام،
قالىپ وطنسېورلىك ايشانچىگە پايدار.
بوندن - بويان عزىزلىرى ماتمى بىلن،
ھركلىبە ايچرە يىغلمە سىن خلق زارزار.
آسودە ليكدە اهل كېچىرىپ خوش حياتىنى،
اۇلتورمىسىن يوزىگە عنادردىدن غبار!
ساغ وايسان اولوس يشە سىن دىنى بارىچە،
بۇلسىن وطندە تىنچلىك و صلح برقرار!
مىمنە، ۱۳۶۵ - يىل جدى آيى

الجنة تحت اقدام الامهات (حدیث شریف)

تر جمەسى: **آنەلر نىنگ اياغى آستىدە دور،**

روضە جنت و جنان باغى.

روضە باغى وصالين ايستر ايسنگ،

بۇل انانينگ اياغى توفراغى.

نوابى

آنەگە تعظيم

آنە جان، سىز، نې عجب، موهبت يزدانسىز!
كۆكسىنگىز مەرگە كان دېر، نې اولوغ عمانسىز!
پاك و معصوم فرشته سىز و يا انسانسىز،
بىلمەدیم، اوشبو فضيلتلر ایله نې جانسىز!
تاپسە بۇلمس بو جهاننى قیدیریپ سىزگە همال،
سىزدن اۇزگە قنى بو اېزگو صفتلرگە مثال؟

* * *

آنە جان، سىز بىلە يولدوز گۈزل و آى گۈزل،
كۆك گۈزل، تاغ گۈزل، دشت گۈزل، ساي گۈزل،
هم گۈزل كۆكدە قوباش، قيش گۈزل و ياي گۈزل،
سىز بىلن گل گۈزل و باغ سرا پای گۈزل،
بس، گۈزلىكلر اېرور برچه نمايان سىزدن،
بو جهان زىنتى، آرايش دوران سىزدن.

* * *

دلده سىزدن، آنە جان، بىر ياشىرىن سۆزیم يۇق،
سىزگە بدخواه كيشىلرنى كۆرر كۆزیم يۇق،
سىزسىز آتمس مېنگە تانگ، تون بار و كوندوزیم يۇق،
مهرينگىز بۇلمسە، مېن بۇلگەى اېدیم اۇزیم يۇق.
بو جهان گلشنى كۆزیمگە گۈزل سىز بىلە دېر،
بو تىرىكلىك نىنگ اگر طعمى عسل، سىز بىلە دېر.

* * *

آيتە آلمم، آنە جان، سىزگە بىرەر سۆز يالغان،
سىزگە يالغان دېگەلى بېرمىس اجازت وجدان،
صدق دلدن بو سۆزىم، بونگە تانوق دېر سىحان،
خدمىتىڭىزدە چوچوك جاننى ھەم اپتسم قربان،
حقىڭىزنىڭ يەنە يوزدن بېرى بۆلمىدېر ادا،
كېچىرىڭ، اوشبو قصورىمنى ايا كان سخا!

* * *

آنە جان، تربىتىڭىزنى آلىپ اولغەيدىم،
مھرىڭىز شىنمى ىشنتمىسە، مېن سۆلگەيدىم،
توتىنىڭىز اېردى محبتنى درىغ، اۆلگەيدىم،
مھربانىم، سىز اگر بۆلمەسىڭىز نۆلغەيدىم؟
ىشىڭ، اى جان آنە، بختىمگە بۆلىڭ ساغ مدام،
قدىمىڭىزدن اېرور بېر يوزى گلباغ مدام.

۱۳۷۷-يىل ئور آيى نىڭ ۲۲-سى

معلم نىڭ يوكسك مقامى

اى معرفت باغيدن اېسگن نسيم،
روح نىڭ تربىەلاوچىسى بدنە،
قاشىڭىدە بۇقاتور قدرىن زر و سيم،
تربىەنگىسىز جان ھەم بىقدر تندە.

* * *

معلم، آى دانا الوغوار انسان،
رتبەنگ يۇقارراق كۆك پايەسىدن،
سېن طفىلى جاي آلدى چنقەگن جان،
بىلىم ىشناق گلزارى ساپەسىدن.

* * *

معلم، قدرىڭنى بىلمەگن كىشى،
انىق بىل كىم جھالت بحرىگە غرق،
ارزىمس خوار توتگن سېنى بېرىشى،
اونەگى اوشبو حق سۆزنى غرب و شرق.

* * *

تا بشرنىڭ يۇللاوچىسى دېر بىلىك،
اۇقتووچى، سېنگە شان و شرفلر!
معرفت نورىگە آچىلسىن اېشىك،
اېنجوگە آيلنسىن تاش و خذفلر!

مزارشريف،

۱۳۷۷-يىل ئور آيى نىڭ ۳۰/۳۱ كېچەسى

مولانا لطفى غزلىگە مخمىس

اینگینگ خجالتیدین آی هلال کورگوزدی،
 یوزینگنی کوردی قویاش هم زوال کورگوزدی،
 کمال حُسنیدین، الحق، مثال کورگوزدی،
 «اوغان که قدرت ایچینده کمال کورگوزدی،
 یوزونگ نینگ اینه سینده جمال کورگوزدی».
 بره تدی تنگری یوزونگدین رُموز و زلفونگدین،
 کون ایله تون رُخ عالم فروزو زلفونگدین،
 آچونده فتنه لر اویغاتدی کوز و زلفونگدین،
 «جهاننی اؤرتهدی اول دم که یوز و زلفونگدین،
 تجلیات جمال و جلال کورگوزدی».
 لیگه چیقدی اوچوق، ابرمیش آنی سؤرمک رسم،
 کوتیب اجازت، انینگ ایشیگیده تورمک رسم،
 کورینسه ینگى آی، ایزگو تفال اورمک رسم،
 «هر آی باشیده ابرور بیر هلال کورمک رسم،
 بیر آیده قاشیدین ایگی هلال کورگوزدی».
 کوزینگ یازوقسیزین اولدیرگه لی بوبوردی مبنی،
 یوزینگ یانر اؤتی قانیم بیله قاوردی مبنی،
 لینگ زلالیگه چنقاقلیغده کوردی مبنی،
 «حیات سویغه ایلتیب سوسیز کتوردی مبنی،
 دوداغینگیز، نې بلا، بیزگه آل کورگوزدی!»
 کؤنگیل قوشیگه ساچینگ ساری چون هوا بؤلدى،
 باریب توزاققه او بچاره میتلا بؤلدى،
 مینگ و قراقلرینگیز نې بلا فرا بؤلدى،
 «مبنینگ جانیمغه بلا اوستیده بلا بؤلدى،
 کوزونگ قاشینده یراتقان چو خال کورگوزدی».
 ازل ایاقچیسى قیلدی قراغینگیز اوسروک،
 بؤینگیز اسرو کبلیشگن، خرامینگیز چابک،
 اینگیچکه بیلگه لطا فتنی آیلب آغیر یوک،
 «وجود باغلمه دی بیلینگیز کبی نازک،
 نچه که خامه قدرت خیال کورگوزدی»
 لیب دېک یازیب اؤز حالی وصفیده لطفی،
 چوچیتدی سؤزنی لینگ بالی وصفیده لطفی،
 نه یالغیز ابگمه قاشینگ آلی وصفیده لطفی،
 «حرامی کؤز لرینگ اشکالی وصفیده لطفی،
 بصارت اهلیغه سحر جلال کورگوزدی».
 مزارشریف، ۱۳۷۲-ییل

قطعه لر

سرو نازىم تۇيىگە بارسە اۇزىگە آرا بېرىپ،
تۇيىگە كېلگن نازىنلار بىرچەسى تەظىم اېتىر!

اصلىدە، او بارمەگن تۇيىنىڭ جىمالى قىدە بار،
بۇلمسە او، كىمگە تىشريفاتىنى تەقدىم اېتىر؟
تۇيىگە كېلگن خوبرولار آلدېدە فراش اېرور،
ساچلىرى بىرلە سوپورىپ يۇلىنى تەظىم اېتىر.

نازىنلار سرو نازىمگە بېتالمىس نازدە،
عقل حيران، اونگە كىم بو شېوھەنى تەلىم اېتىر؟!
سرو نازىم تۇيى سىرى بۇلدى خرامان، بو كۇنگىل
تېگمەسېن اونگە يامان كۇزدېپ مابادا، بىم اېتىر.
عشق بىر قىدەت كە نا مەككىنى مەككىن آيلەگى،
دېمە، دىيادە فقط ھەر ايشىنى زىر و سىم اېتىر!
تۇيدىن قىتېپ، سۇرەب كېلسە لىبب احوالىنى،
مەقدىمگە باش قۇيىپ، جان نەقدىنى تەسلىم اېتىر.

۲

سرو نازىم كە سرو دلېر اېرور
اۇزگە سرو اونگە نې بىر اېتىر؟
يۇق ئىم اۇزگە سىرولردە، ولېك،
سرو نازىم مېنىڭ بوتون بىر دېر:
دوداغى پىستە، كۇزلىرى بادام،
ياناغى آلمە، لىلى شىكەر دېر.
قاشىدە بو لىبب قىدېرىنى كۇر،
كۆپى تۇپراغىگە بىر اېتىر.

رباعىلار

چىرخ اۇزىدە بىلند تا قوياش بىرقى دېر،
كۆك دېنگىزىدە تا يىنگى آى زورقى دېر،
تا نىسل بىشەر حىياتىنىڭ رونقى دېر،
آزاد بىشىش بىرچە اولوسىنىڭ حقى دېر.
باغ اىچىرە ئىمىرلى نىخللار اېرمىس آز،
لېكىن بارىدىن سرو اېكىن سىرافراز،
سۇردىم چو بو سىرنى باغباندىن، آيدى:
آزادلىك اېتمىش اونى بويىلە مەمتاز.
گل فىلى دېر، اىستىرەم مېن او گل وىلىن،
قندەى كېچىرەى وىالسىز گل فىلىن.
حسەن اھلىدە يۇق دېر اونگە بىر تېنگى اصلا،
مېن بىلىم، اونىڭ پىرى مو يا حور، اصلىن؟!

بىلىم او گۈزۈل كىمگە بۇلور بار شىقىق،
مېنگە كە غمى مۇنس ابرور، دردى رىقىق،
ھجرانىدە خالىمنى چو قىلدىم تحقىق،
دردا كە غمىدە اۇلماغىم بۇلدى انىق.
استاد متىن، شاعر معنى ايجاد،
سۆز صنعتىدە يېتوك بىلىمدان استاد.
نوروز اولوغ بېرمى قوتلوق سىزگە،
احباب ايله بۇلگەسىز بو گل موسمى شادا!
گل موسمى كۈنگىلگە بۇلور اۋزگچە حال،
خاصە كە بېزب باغنى گل آچسە جمال،
بلبل تىلى گلزار ارا بۇلگوسى لال،
بزم ايچرە ترثم اېتسە غفار كمال.
غفار كمال نېنگ ابرور سازى گۈزل،
دو تار نواسى بېرلە آوازى گۈزل.
قىسى بېرىنى مېن اېسلتەى كوپلېردن،
«عشاق» ايله «گلعدار» و «شهناز» ى گۈزل!

(موشح)

مهرى جان ارا الف بېكىن جا آلگن،
جرمانلى كونگولده عشقى ماۋا آلگن،
من نعتىنى قىسى تىل بىلن ايله ى ادا،
دنيانى شىرىعتى سراپا آلگن.
غم چىكمە جهانده، شادمان بۇلگىل اېنىم!
دهرايچرە هميشە كامران بۇلگىل اېنىم!
هر بېردە اگر بۇلسنگ، آليس ياكە ياووق،
دنيا بارىچە ايسان- امان بۇلگىل اېنىم!

تۇرتلىكلر

بىز تامانگە كىم باسىب آدىم كېلور،
سېوگى نومىدىنى يۇقلب كىم كېلور.
غم ياوورچاغى باشىمدە ايله نېب،
«سېزوان» وزنىدە شعر آيتگىم كېلور.
سېزوان وزنى عجب اويناقتى دېر،
دلېرىم نېنگ باشىدە زر تاقى دېر.
گرچه ساغىنمىس مېنى او، مېن اونى،
ساغىنەى تا كىم حياتىم باقى دېر.
غم يوكىنى يېنگىل ايلر سېزوان،
كۈنگىلېنگ اېشگە مايل ايلر سېزوان.
باشلە بسم اللّە دېب غم شرحىنى،
بىزنى آخر بىسمل ايلر سېزوان.

بۆلمەسېن دەپ، سېوگى سىرى اېلگە فاش،
تېكىدىم آغزىم، باغله دېم كۆكسىمگە تاش.
آخرا فاشا بۇلدى سىرىم، وه عبث،
اىستە دېم قۇل بېرلە باشورماق قوباش!
اى يوزىنگ مصحف، قاشىنگ دېر مثنوى،
كۆزلر اونگە قافىه، كىپرىك - روى.
اېگمە قاشىنگ مثنويسىن يازگەلى،
بلخىنگىزگە كېلگن اېردى مولوى.
وه، باشىمگە سالدى محنت كۆزلرىنگ،
فتنه دېر ياخود قىامت كۆزلرىنگ.
علم و فن اۇرگتدېم اېلگە مېن، ولې
مېنگە اۇرگتدى محبت كۆزلرىنگ.
نېچە يىغلهى كۆزلرىنگى ساغىنىپ،
اېندى سېن سىز قىدە اۇلگە پەن تىنىپ.
اخترىپ، اى جان، سېنى قىدن تاپەى،
قالمىشم باشىم آغىپ، كۆنگلىم سىنىپ.
سالدى تا باشىمگە عشقىنگ طرفه حال،
كېچدى رۇيالر بىلن كۆپ ماھ و سال.
وصلىنگگە يېتمەى يۇقاتدېم، وا درىغ،
بىلمە دېم امىد اېدىنگ مى يا خيال؟
نې بلا اۇرتا وچى اېردىنگ، سۇنگى عشق،
گويا بىر اۇچى اېردىنگ، سۇنگى عشق.
اۇل اۇل كۆنگلىم اېتدىنگ سۇنگرە خوار،
يا مگر الدا وچى اېردىنگ، سۇنگى عشق؟
كۆرىنور كۆزىمگە شاشىپ يورگىنىنگ،
ناز و استىغناگە تاشىپ يورگىنىنگ.
اىرولىكدن مېنگە كۆپ يىخشى اېدى،
گاه اورىشىپ، گە يراشىپ يورگىنىنگ.
شاشىلىپ چىققن اېدىنگ سىياره گە،
بىر قىا باقمى بو بختى قارەگە.
سومكە چەنگ توشدى اوزىلىپ يېرگە، شرم
سېپىدى گلگون غازه او رخسارەگە.
نېچە بۇلسە حۇسن نىنگ سر دفترى،
مېنگە نې حورا كىرەك دېر، نې پرى.
آلدى تا كۆنگلىمنى او تازى نژاد،
باقمەگە يىمن تورك اېلە تاجىك سرى.
شفقت اېلب قدرلش نىنگ اۇرنىگە،
رد قىلور او تاش بىغىر سېوگىم نېگە؟

باغله گندى وصليگه كۈنگىل اميد،
دېرلر: او اۈزىگه تاپگنمىش «اېگه»!
مېن تن آلكيم يۇق «اېگنكى» هيچ قچان،
بونگه سېوگيم بېرمەگەى حق بېر زمان.
كىم، نېچوك تارتىپ آلور مېندن سېنى؟
جانده بۇلسە جايىنگ، آى آرام جان!
دلېرىم، كۈنگلېم نواسېنى اېشىت،
بو نواسىزنىنگ دعاسېنى اېشىت،
اۈتمە بې پروا پانيدن سېلكىنىپ،
تىنگلە عرضىن، مدعاسىنى اېشىت.
دلېرىم، سېوگىمنى پامال آيەمە،
بو ھمانى بې پر و بال آيەمە.
سېن مَلَكِدېك پاك و بې آزارسن،
اويلە ايش كيم قىلسە دجال، آيەمە.
دلېرىم، سېن سېز ىشش مېنگە محال،
جان بغيشلر نېچە كيم فضل و كمال.
نې بۇلور وصلىنگ روا كۇرسنگ مېنگە،
تاپمەسە بېر نېچە بېل عمرىم زوال.
اۈزگەلر سۈزىگە كىرمە، سېوگىلېم،
بىزنى مھرىنگدن آيىرمە، سېوگىلېم.
لاابالى كىمسەگە كۈنگىل قۇيىپ،
عاشقىنگدن يوز اوگىرمە، سېوگىلېم.
دلېرىم، كۈنگلېم غمىنگدە غش اېرور،
طبعىم اسرو خستە و ناخوش اېرور.
عاشقىنگ دېر بېرچەدن عاليجناب،
بۇلمە مايل اونگە كيم پستكش اېرور.
دلېرىم، رحم اېت كە رحمت وقتى دېر،
مھربانلىك قىل، مروت وقتى دېر.
تاش يورەكلىك- لە بىزنى اۈلدېرىپ،
سۈنگ دەب اولتىرمە ندامت وقتى دېر.
دلېرىم، غم اۈقىگە آماچمن،
بېرچەدن مھرىنگگە مېن محتاجمن.
بۇلماق اېستىرمن اېشىگىنگ توپراغى،
اۈزگەلر باشىگە گرچە تاجمن.
دلېرىم قاتىلمە جاھل اېل بىلە،
بېتكىزر سېنگە زيان فۇل، تىل بىلە.
سېن تېگىشلى علم و عرفان اھلىگە،
باغلمە تقدىرىنگ او جاھل بىلە.

تاش بغيرليليك قىلىپ، جادو قراغ،
لالەدېك بغيرىمنى قىلمە داغ.داغ.
بوالھوس اوباشگە مايىل بۇلىپ،
قۇيمە آخىر سېوگى يوزىگە اياغ!
مېنگە خصم جان اپكىسن، بىلمەدېم،
آفت دوران اپكىسن، بىلمەدېم.
مېن سېنگە جان نقدى بېرلە مشترى،
اۋزگەگە ارزان اپكىسن، بىلمە دېم.
كاشكى بۇلسە اېدى سېندە وفا،
قىلمەگەيدىنگ مېنى وصلينگدن جدا.
آسمانى پاك سېوگىم رمزى دېب،
قورگەى اېردېم سېنگە قصر دلکشا.
ساغىنىپ بېزنى بېرار ياد اېتمەدېنگ،
غمىدن اۋلدىم، بېر بۇلى شاد اېتمەدېنگ.
اېلەدېنگ كۇنگلىم اوبېن وېران، ولې
پاك سېوگىم قصرىن آباد اېتمەدېنگ.
آسمانى عشق قدرىن بىلگەسېن،
بې بەھا گوھرنى كۇزگە اېلگەسېن.
اېلەمە مېندن جدالىك اختيار،
لأبالى كېمسەدن اېرىلگەسېن!
اى وصالى آرمانىم، يېخشى قال،
دلە مېرى جاودانىم، يېخشى قال.
بلخدىن كابل كېترىم باش اېلىپ،
سېوگىلى نا مېربانىم يېخشى قال!
وہ كە راحت تاپدى جان، دردېنگ بېتىب،
شۇكرىنى، يارب، ادا قىلگوم نېتىپ،
جانە اسرەى اوشبو شېرىن دردنى،
جاندىن االدىن قالمە سېن دردېنگ كېتىپ.
گرچە سېندن حاصل اېرمىس مېنگە كام،
شۇكر كېم سېندن يۇقىشىدى بو زكام.
اېستىرەم كۇنگلىمدە عشقىنگ داغېدېك،
قالسە جىسمىمدە بو دردېنگ هم مدام.
كۇرسە گر شمشاددېك نورس سېنى،
ياقتېرر البتە هر ناكس سېنى.
لېك بىلگىل كېم مېنىنگدېك هېچ كېم،
بو صمىمىلىك بېلن سېومس سېنى!
جاي اېلىپ اولدە جانىمدن مېنىنگ،
كېتمە، اى جان، اېندى يانىمدن مېنىنگ.

مهرینگ انداغ قمرەب ٱلميش بارليغيم،
چيقمس اۋلسم استخوانيمدن مينينگ،
اي محبت، سېن اۋزىنگ دادىمگە يېت،
قىل مروت، سېن اۋزىنگ دادىمگە يېت،
ھجرىدە قان يىغلەتېب قۇيمە مېنى،
ايلە شىقت، سېن اۋزىنگ دادىمگە يېت!
دلېرىم، تويغوم محبت دېب توشون،
سېوگىنى بېر واقعيت دېب توشون.
شاعرانە فانتزى دېب اۋيلەمە،
سۇزلىرىم عين حقيقت دېب توشون.
دلېرىم، سېوگىم حقيقي عشق بېل،
بوندىن آرتىق مو كېرە ك اونگە دليل.
گر بېراونىنگ سېوگىسى چىن بۇلمسە،
نا اميدانە سېور مى مونچە بېل؟
سرو نازىم، سرو نازىم، سرو ناز!
صدقە ھر نازىنگگە مېندىن يوز نياز،
كاشكى عرض نيازىم تىنگلەسنگ،
سېوگى اسراريدىن اېتسم سېنگە راز،
سرو نازىم سرو قدلىر سرورى،
سوو قويالمس ايلگىگە حور و پرى،
حۇسنى باغى، قدى سروى بۇلمسە،
باقمەگە يمن جنت و طوبا سرى،
سرو نازىمگە سېنىنگ سروينگ قچان،
تېنگ بۇلە آگوسىدىر، اي باغبان؟
چون، سېنىنگ سروينگ اباغى لاي ارا،
سرو نازىم دېر مېنىنگ ھر يان روان!
تىنگلە عرضىم، بېل يقىن، اي سرو ناز،
سېنگە عشقىم دېر حقيقي، بۇق مجاز،
ھر نېچە جورىنگى آرتتىرسنگ مېنگە،
مھرىم آرتىر سېنگە، ھر گز بۇلمس آز،
سرو نازىم، تېنگ اېمس دېر خس سېنگە،
لايق صحبت اېمس ناكس سېنگە،
سېوگى بوستانى نىنگ اېركىن سرويسن،
كوبلەسە وصفىنگ بو قمرى، بس سېنگە!
دلېرىم، تورتلىكلېرىم بېر بار اۋقى،
دقت اېت معناسىگە تىكرار اۋقى.
تىنگرى حقى، اۋقىمسىدىن تشلمە،
لفظ و معناسىگە باق، زىنھار اۋقى!

تاشگه بو شعر اۇقىسنگ سوودېك اېرير،
مصرع و بيتين اېشيتسه بيرمه.بیر.
گر مېنينگ چېكسيز غمىمنى انگلهسه،
سېوگى دردى مېتلاسى دېب تنير.
۱۳۸۲- يىل حوت آيى نېنگ ۱۸/۱۹ كېچەسى